

Bevezetés

Mezőhék Község Önkormányzatának Képviselőtestülete 2017 -ben döntött, hogy a megváltozott fejlesztési elképzelések, és jogszabályi változások miatt új településrendezési tervet készített.

A településrendezési terv eljárásrendjében és tartalmában is a Kormány 314/2012. (XI.8.) a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló Kormányrendelete alapján készült. A településszerkezeti terv feladata, hogy a településfejlesztési koncepcióban rögzített stratégiai célok összhangját biztosítsa. Ennek megfelelően az alábbi célok elérését segítse elő:

- Munkahelyteremtés, munkahely megőrzés
- Mezőgazdasági termelés korszerűsítése
- Mezőgazdasághoz és állattenyésztéshez kapcsolódó telepek fejlesztése
- Az agrárszférához kapcsolódó feldolgozóipar fejlesztése
- Biztonságos elérhetőség, környezetbarát közlekedés fejlesztése
- A helyi hagyományokra és adottságokra alapozó, rugalmas és versenyképes gazdaság fejlesztése
- Kisléptékű turisztikai fejlesztések
- Az életminőség és életszínvonal javítása, társadalmi megújulás
- Természeti és táji környezet fenntartása, megőrzése
- Települési környezet fejlesztése
- Infrastrukturális fejlesztés megvalósítása
- Esélyegyenlőség és társadalmi szolidaritás biztosítása

A célok eléréséhez a településszerkezeti terv a következőket határozza meg:

- a település távlati területfelhasználását
- infrastruktúra hálózat fejlesztését
- települési arculat megőrzése és minőségi fejlesztése
- a környezet természeti, táji és épített értékeinek védelmét és fejlesztését

Mezőhék Község településszerkezetét több strukturális elem is jellemzi

- védett természeti területek
- Nagykunsági - főcsatorna
- nagy kiterjedésű, jó minőségű, művelt mezőgazdasági területek
- korszerű, működő állattartó telepek
- mezőgazdasági telephelyek
- főbb utak
- öntözőcsatornák
- kisebb kiterjedésű belterület

1. Területfelhasználás

1.1. Területi hatály, településszerkezet

A tervezési terület Mezőhék Község teljes közigazgatási területére kiterjed.

- északon: Kétpó, Kengyel,
- keleten: Mezőtúr,
- nyugaton: Martfű, Tiszaföldvár
- délen: Mesterszállás, Öcsöd

Mezőhék község településszerkezetét befolyásoló elemek: a meglévő és tervezett közutak, tervezett kerékpárúthálózatok, a meglévő Nagykunsági főcsatorna, az öntözőcsatornák, valamint regionális és hálózati szerepű közművezetékek.

- *Közút:* Meghatározó a 4628. jelű Mezőtúr - Tiszaföldvár országos mellékút, és a 4627. jelű Öcsöd – Martfű országos mellékút mely kapcsolatot biztosít a 442. sz főúttal (Szolnok – Kunszentmárton) és közvetve az M44 autópályával.
- *Vasút:* A település vasútvonallal nem rendelkezik, a legközelebbi vasútállomás Martfűn található.
- *Kerékpárút:* A település belterületén és külterületén kiépített kerékpárút nem található. Tervezett térségi kerékpárút a 4627 jelű országos mellékút mellett Martfű irányából a 4628 jelű országos mellékút csomópontjáig, tovább haladva a 4628. jelű országos mellékút mellett Mezőtúr irányába.
- *Vízfolyás:* A település szempontjából legjelentősebb a Nagykunsági főcsatorna, mely a külterület észak - déli részén húzódik. A jelentősebb csatornákat a településszerkezeti terv tartalmazza.
- *Térségi jelentőségű közművezetékek:* A település közigazgatási területén Martfű – Mezőtúr irányban meglévő 132 kV-os elosztó vezeték halad.
A közigazgatási területen 22 kV-os villamos hálózatot építettek ki.
Nagyközép-nyomású gázvezeték halad a Martfűi gázfogadótól a Mezőhéki gázfogadóig

Településszerkezet:

Mezőhék település kialakulásából következően a történelmi térképek tanulsága szerint történelmi magról, ősi településről nem beszélhetünk. A korabeli katonai felmérések arról tanúskodnak, hogy mezőgazdasági terület volt ezen a részen, majd később elszórt tanyatelkek alakultak ki. Alapítása Kövér János uradalmához köthető, de még ebben az időben is a majorságon kívül csak tanyákkal találkozunk, a valódi belterület csak az 1950-es évek körül alakult ki.

A belterület nagy része jellemzően lakóterület családiházak lakóingatlanokkal. A település központi részén a lakóépületek mellett a település mértékének megfelelő intézményi területeket találunk, ahol a település igazgatási, oktatási, egészségügyi, kereskedelmi létesítményei találhatóak. Az intézményi területek egymáshoz térben közel helyezkednek el (Polgármesteri Hivatal, Művelődési ház és könyvtár, Kápolna) térben kicsit távolabb a Községi Konyha és Óvoda található.

A belterületen sok az üres, beépítés nélküli ingatlan, melyek a lakótelkek között beékelődve találhatóak. A lakóterületeken jellemző, hogy a mezőgazdasággal foglalkozók kertjük udvarán tárolják a mezőgazdasági gépeket. A belterület szélén, de már külterületen található a település temetője, mely jelentős területtel rendelkezik. A belterület zöldterületei a közparkok a községháza melletti játszótér.

A külterület zöme általános mezőgazdasági, szántó terület. Jelentős nagyságú öntözött területek is vannak. A település belterületéhez mérten hatalmas a külterület, mely megyei viszonylatban is kiemelkedő. A külterületen nagy, működő állattartó telepek találhatóak, jellemzően burkolt út mellett. .

1.2. Közigazgatási határ-, belterületi határmódosítás

Mezőhék község közigazgatási határán változtatás nem tervezett. Belterületi határmódosítás, belterületbe vonás nem tervezett.

1.3. Beépítésre szánt, és beépítésre nem szánt területek besorolása

Mezőhék község közigazgatási területe beépítésre szánt, és beépítésre nem szánt területekre tagozódik.

Beépítésre szánt területek javarészt a település belterületén, valamint a külterület több pontján - jellemzően a majorok, állattartó telepek, melyek mezőgazdasági üzemi területek - találhatóak.

A településen a beépítésre szánt területeket a TSZ – 1, TSZ -2 jelű tervlap állapítja meg. A beépítésre szánt területek túlnyomó része a település belterületén, helyezkedik el, ezeket jellemzően településközpont vegyes terület, lakóterület (falusias), kereskedelmi – szolgáltató gazdasági terület, továbbá különleges beépítésre szánt terület (vízmű,) területfelhasználási kategóriákba sorolja a terv.

A külterületen lévő beépítésre szánt területek az alábbiak:

- Különleges, beépítésre szánt mezőgazdasági üzemi területek
- Falusias lakóterület
- Különleges, beépítésre szánt vízmű terület
- Különleges, beépítésre szánt szennyvíztisztító telep

Változó besorolású (új beépítésre szánt) területek (beépítésre nem szánt területből beépítésre szánt terület):

- gazdasági erdőterületből, különleges, beépítésre szánt mezőgazdasági üzemi terület
- általános mezőgazdasági területből, különleges, beépítésre szánt mezőgazdasági üzemi terület
- vízgazdálkodási területből, különleges beépítésre szánt vízmű terület

Változó besorolású (beépítésre nem szánt) területek (beépítésre szánt területből beépítésre nem szánt terület):

- kijelölt különleges terület lovaspályából, általános mezőgazdasági terület
- kijelölt különleges strand területből, általános mezőgazdasági terület
- kijelölt falusias lakóterületből, általános mezőgazdasági terület
- kijelölt kereskedelmi, szolgáltató, gazdasági területből, általános mezőgazdasági terület
- ipari (mezőgazdasághoz köthető) gazdasági területből, gazdasági erdőterület

Változó besorolású (kategóriájukon belül átminősülő) területek:

- falusias lakóterületből, kereskedelmi, szolgáltató, gazdasági terület
- gazdasági erdőterületből, általános mezőgazdasági terület (belterület)
- általános mezőgazdasági területből, gazdasági erdőterület
- ipari (mezőgazdasághoz köthető) területből, különleges beépítésre szánt mezőgazdasági üzemi terület
- Általános mezőgazdasági területből, különleges, beépítésre nem szánt idegenforgalmi célú terület
- különleges terület, állattartó telepből, különleges beépítésre szánt mezőgazdasági üzemi terület
- általános mezőgazdasági területből, gazdasági erdőterület (külterület)
- általános mezőgazdasági területből természetközeli terület

1.4. Változó területfelhasználás területkimutatása

A fejlesztéssel érintett tervezési területek belterületen			
Sorsz.	Változás előtti területfelhasználás	Változás utáni területfelhasználás	terület nagysága
1.	Falusias lakóterület	Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület	6 939,9 m ² (0,69 ha)
2.	Gazdasági erdőterület	Általános mezőgazdasági terület	12 878,27 m ² (1,89 ha)
3.	Vízgazdálkodási terület	Különleges beépítésre szánt terület, vízmű	3 068,35 m ² (0,31 ha)

A fejlesztéssel érintett tervezési területek külterületen			
1.	Gazdasági erdőterület	Különleges beépítésre szánt terület, mezőgazdasági üzemi	19 739,38 m ² (1,97 ha)
2.	Általános mezőgazdasági terület	Gazdasági erdőterület	21 023,05 m ² (2,10 ha)
3.	Ipari (mezőgazdasághoz köthető) gazdasági terület	Különleges beépítésre szánt terület, mezőgazdasági üzemi	1 298 759,0 m ² (129,86 ha)
4.	Különleges terület, lovaspálya	Általános mezőgazdasági terület	16 974,12 m ² (1,7 ha)
5.	Különleges terület, strand	Általános mezőgazdasági terület	73 980,68 m ² (7,40 ha)
6.	Falusias lakóterület	Általános mezőgazdasági terület	34 114,67 m ² (6,48 ha)
7.	Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület	Általános mezőgazdasági terület	8 777,03 m ² (0,88 ha)
8.	Általános mezőgazdasági terület	Különleges beépítésre nem szánt terület, idegenforgalmi célú	3 431,26 m ² (0,34 ha)
9.	Különleges terület, állattartó telep	Különleges beépítésre szánt terület, mezőgazdasági üzemi	13 731,86 m ² (1,37 ha)
10.	Általános mezőgazdasági terület	Különleges beépítésre szánt terület, mezőgazdasági üzemi	42 182,56 m ² (4,22 ha)
11.	Vízgazdálkodási terület	Különleges beépítésre szánt terület, vízmű	3 937,5 m ² (0,39 ha)
12.	Általános mezőgazdasági terület	Gazdasági erdőterület	330 627,07 m ² (33,06 ha)
13.	Általános mezőgazdasági terület	Természetközeli terület	37 913,20 m ² (3,79 ha)
14.	Általános mezőgazdasági terület	Vízgazdálkodási terület	5 612,08 m ² (0,56 ha)
15.	Ipari (mezőgazdasághoz köthető) gazdasági terület	Gazdasági erdőterület	11 964,56 m ² (1,2 ha)

1.5. Közterületek

A közterületeket a TSZ-1, TSZ-2 jelű tervlapok határozzák meg, ezek rendeltetésük szerint: közpark, közút.

1.6. Területfelhasználási módok - szintterületsűrűségek (m²/m²)

Beépítésre szánt:

- Falusias lakóterület sz = 0,4

Mezőhék község belterületének teljes lakóterülete és a külterület major melletti házsor tartozik ebbe a területfelhasználási kategóriába.

Közművesítettség mértéke: teljes, a külterületen részleges.

- Településközpont vegyes terület sz = 1,2

A település központja, az intézményekkel és lakóépületekkel vegyes, intenzív beépítésű területei.

Közművesítettség mértéke: teljes.

- kereskedelmi – szolgáltató gazdasági terület sz = 1,5

Meglévő és tervezett szolgáltatási, kereskedelmi célokat ellátó vállalkozások területe a település belterületének több pontján.

Közművesítettség mértéke: teljes

➤ *Gazdasági területfejlesztés a Településfejlesztési koncepció alapján.*

- különleges területek:

Az alábbi tervezési területek a rájuk gyakorolt környezeti hatások miatt védelemre szorulnak:

- vízmű sz = 1,0

Vízmű terület a belterületen és a külterületen (korábban vízgazdálkodási területbe sorolt területek).

Közművesítettség mértéke: teljes.

Az alábbi különleges területek esetében - a környezetükre gyakorolt hatásuk miatt – azok környezetei szorulnak védelemre:

- mezőgazdasági üzemi területek sz = 0,6

Jelentősebb állattartó telepek és mezőgazdasági telephelyek a külterület több pontján (korábban gazdasági területbe sorolt területeke).
Közművesítettség mértéke: részleges.

- szennyvíztisztító telep területe sz = 0,6

Települési szennyvíztisztító a külterületen
Közművesítettség mértéke: teljes.

Beépítésre nem szánt:

- különleges területek

Az alábbi tervezési területek a rájuk gyakorolt környezeti hatások miatt védelemre szorúlnak:

- sportpálya területe

A külterületen lévő sportpálya területe.
Közművesítettség mértéke: részleges.

- temető területe

Települési temető területe a külterületen.
Közművesítettség mértéke: részleges.

- idegenforgalmi terület

Tervezett idegenforgalmi (káporna) terület a külterületen.
Közművesítettség mértéke: részleges.

Az alábbi különleges területek esetében - a környezetükre gyakorolt hatásuk miatt – azok környezetei szorúlnak védelemre:

- közúti közlekedési terület

Meglévő 4627. jelű országos mellékút Öcsöd – Martfű viszonylatban, valamint a 4628. jelű Tiszaföldvár - Mezőtúr országos mellékút út, melyek az országos közúthálózatba való csatlakozását biztosítják.

A belterületen gyűjtőút, mely a ráfűződő kiszolgálóutak forgalmát vezeti el szerkezeti szempontból meghatározó.

Tervezett térségi kerékpárút a 4627 jelű országos mellékút mellett Martfű irányából a 4628 jelű országos mellékút csomópontjáig, tovább haladva a 4628. jelű országos mellékút mellett Mezőtúr irányába.

- *Közlekedési infrastruktúra fejlesztés a Településfejlesztési koncepció alapján.*
- *Tervezett térségi kerékpárút a magasabbrendű tervek alapján*

- zöldterület

A település belterületén található meglévő közpark zöldterület és játszótér területe.

- erdőterület

Külterületen gazdasági erdőterületek a déli határrészen, kisebb erdősávok elszórta a közigazgatási területen, valamint tervezett gazdasági erdőterületek a déli részen.

- általános mezőgazdasági terület

Nagy kiterjedésű általános mezőgazdasági (zömében szántó) hasznosítású területek a külterületen, valamint gazdasági erdőterület visszaminősítése a belterületen.

- vízgazdálkodási terület

A település közigazgatási területén a Nagykunsági főcsatorna, továbbá jelentősebb belvízelvezető- és öntöző csatornák területei.

- természetközeli terület

A külterületen lévő kisebb természetközeli területek

2. Tájrendezés és természetvédelem

Mezőhék Jász-Nagykun-Szolnok megye déli részén a Martfű városát Mesterszállást is érintő, Öcsöddel, valamint Mezőtúrt és Tiszaföldvárt összekötő közlekedési utak csomópontja mellett kialakult település. Megközelíthető Martfű felől 4627. számú, Mezőtúr felől 4628. jelzésű közlekedési útvonalon, melyek egymást keresztezve a belterület közvetlen szomszédságában haladnak át a település igazgatási területén.

A tájrendezési javaslat célja, hogy a meglévő és a jövőbeni infrastrukturális adottságokat kihasználva, a település gazdasági életének bővítésével egy időben, a természet adta lehetőségeket felhasználva, a község történelmi táji- mezőgazdálkodási örökségét megtartó és környezetbarát módon továbbfejlesztő tájhasználat jellemezze Mezőhék igazgatási területét.

Jelenlegi táji megjelenés, tájképi jellegzetesség

A község tervezetten, szabályos utcahálózattal kialakított kistelepülés. A lakott terület körüli tájat a mérnöki pontosság és átgondoltság jellemzi. A meglévő nagyüzemi termelésnek megfelelő terület-felosztású földeken a lineárok szélessége által meghatározott táblákat alakítottak ki. Ezt az azonos távolságban épített csatornahálózat rendszer és a vonalas létesítmények melletti fásítások, mezővédő erdősávok is hangsúlyozzák. A tájképet pozitívan befolyásolják a természetes vízfolyások lágyabb vonalát követő mélyebb fekvésű legelők, ligetes facsoportok laza, összefüggő lombozata. (Harangzugi csatorna mente és a horgászto környezete). Mezőhék külterületére jellemző a tanyavilágból fennmaradt, utak mellett látható épület-csoportok, tanyák és tanyahelyek körüli fásult területek. (Hék-halmi dűlő, Héken-inneni területek, volt Bem-telep). Mezőhék igazgatási területe a hatályos megyei területrendezési terv szerint a tanyás terület övezetébe sorolt.

Mezőhék táji megjelenését meghatározza belterület közvetlen szomszédságában létesített mesterséges tájképi elemek: a majorok kimagasló gazdasági épületei (Táncsics major, a gazdasági központ terménytárolói, a paprikaszárító, stb.), valamint az összefüggő, nagy szántóföldi művelésű területek egyhangúsága, amit az öntözőcsatornák és a belvízelvezető csatornák menti erdősávok, kisebb-nagyobb kiterjedésű erdők tesznek változatosabbá (Csorcsányi rész, Héki erdő).

Tervezett tájhasználati változások

Külterület:

1. tervezett különleges mezőgazdasági üzemi terület (Eg→Kmű)

A településtől délre a 4628. számú mellékút mellett, a (hrsz: 0362/3, 0359/22) lévő majorok bővítése tervezett. A mezőgazdasági üzemi terület tervezett fejlesztése során a major körül védelmi célú tájfásítást célszerű felújítani, újat telepíteni. A fa és cserjetelepítés során előnyben kell részesíteni a potenciális erdőtársulások fafajait, valamint az őshonos fa- és cserjefajokat.

2. tervezett erdőterület (Ma→Eg)

Az 1. pontban jelölt mezőgazdasági üzemi területfejlesztés, bővítés során megszűnő védő erdősáv pótlására kijelölt erdőterület. (Érintett hrsz: 017/4 hrsz.) A tervezett erdőterület nem tartozik országos védelem alatt álló természeti területhez (NP, TK, TT, ex lege védett terület) és Natura 2000 közösségi jelentőségű természeti területet (gyep/rét-legelő, nádas, kivett mocsár területet) sem.

3. tervezett különleges mezőgazdasági üzemi terület (GipM→Kmű)

Jogszabályváltozást követve a mezőgazdasági majorok (Mezőcsír, Vitaleggs, Alcsiszigeti Zrt, Táncsics major) a tényleges használatnak is megfelelően különleges mezőgazdasági üzemi terület elnevezésű kategóriába kerülnek. (Érintett hrsz: 0362/1-2, 03/11-12, 0351, 0339/6-17, 0339/20-32, 0339/34-45, 0191/9, 0191/12, 0185/2, 0185/4-6). Tájhasználat változás nem történt, tájrendezési szempontból irreleváns az átsorolás.

4. általános mezőgazdasági területre visszaminősítés (Kl→Má)

A belterület szomszédságában (a 4628. sz. közút túloldalán) a korábbi településrendezési tervben különleges lovaspályaként kijelölt területen a fejlesztés nem valósult meg ezért a tényleges területhasználatnak is megfelelően kerül átsorolásra. (hrszt: 03/4, 03/7-10) Tájhasználat változás nem történt, tájrendezési szempontból irreleváns az átsorolás.

5. általános mezőgazdasági területre visszaminősítés (Kst→Má)

A településtől nyugatra lévő területen nem valósult meg a korábban tervezett strandterület, ezért a valós tájhasználatnak (általános mezőgazdasági terület) megfelelően kerül átsorolásra (hrszt: 0356/14) Tájhasználat változás nem történt, javasolt a szántó művelésű területeken és a mezőgazdasági kertes területeken az integrált termelési módok és a biogazdálkodás nagyobb mértékű meghonosítása és a klimatikus viszonyoknak és termőföldi adottságoknak megfelelő vetésszerkezet kialakítása.

6. általános mezőgazdasági területre visszaminősítés (Lf→Má)

A belterület mellett lévő területen (hrszt: 0354/3) nem valósult meg a korábban kijelölt lakóterület fejlesztés, így a valós tájhasználatnak (általános mezőgazdasági terület) megfelelően kerül átsorolásra.

7. általános mezőgazdasági területre visszaminősítés (Gkszt→Má)

A korábban tervezett, kijelölt nem valósult meg a gazdasági terület, ezért átsorolásra kerül a tényleges általános mezőgazdasági terület tájhasználatnak megfelelően.

8. tervezett különleges beépítésre nem szánt idegenforgalmi terület kijelölése (Má→KbI)

Meglévő kápolna körüli terület különleges területbe sorolása (hrszt: 0356/5). Tájrendezési javaslat: a kápolna körüli terület turisztikai célú kertépítészeti kialakítása, az idevezető út (Táncsics M. út folytatása) rendezése, fasor telepítésével.

9. különleges mezőgazdasági üzemi terület jogszabályváltozás miatti átnevezés (Ká→Kmű)

A korábbi állattartó terület (hrszt: 086/25) jogszabályváltozás miatt kerül átsorolásra különleges mezőgazdasági üzemi területté. Javasolt a területet határoló tájfásítás.

10. tervezett különleges mezőgazdasági üzemi terület (Má→Kmű)

A 4628. számú közút és a meglévő állattartó telep mellett lévő területeken (hrszt: 0359/21, 0362/4) tervezett bővítés, területfejlesztés. Javasolt 5-10 m széles, teljes záródású védelmi célú tájfásítás a különleges mezőgazdasági üzemi terület belterülettel határos részén. A fa és cserjetelepítés során előnyben kell részesíteni a potenciális erdőtársulások fafajait, valamint az őshonos fa- és cserjefajokat. Tájrendezési javaslat továbbá, hogy a tájhasználat változásra kijelölt fejlesztés ne ütközzön táji-, természetvédelmi érdekekkel, értékekkel.

Belterület:

1. tervezett lakóút (Lf→Köu)

A Táncsics Mihály útról leágazó közlekedési út létesítése (34/1 hrsz.). A lakóút kialakítása település zöldfelületi rendszerét, környező zöldterületeinek használatát nem befolyásolja. Javasolt az utca fásítása.

2. gazdasági területfejlesztés (Lf→Gksz)

A Táncsics Mihály út mentén lévő a külterülettel és a település igazgatási központjával szomszédos, jelenleg beépítetlen lakóterületen gazdasági területfejlesztés tervezett (32/1-3, 33/1-2 hrsz.) A tervezett tájhasználat a község zöldfelületét ökológiai szempontból és táji látványában nem befolyásolja. Javasolt a gazdasági területet a közterület felől fák ültetésével települési környezetébe illeszkedővé tenni.

3. lakóutca kikötése (Köu)

A József Attila utca és a belterület mellett lévő 4628. számú közút között szilárd burkolatú közlekedési felület kialakítása. (Érintett hrsz: 65) Az útépités település zöldfelületi rendszerét nem befolyásolja, az úttal szomszédos zöldterületeinek használatát, megközelíthetőségét kedvezőbbé teszi.

4. tervezett faluház

A József Attila utca 16. alatti ingatlanon (116 hrsz.) a Táncsics park szomszédos telkén faluház létesítés tervezett. Javasolt a faluház környezetének kertépítészeti rendezése, bővítve ezzel a település kondicionáló zöldfelületeit.

5. tervezett termelői piac (Gksz területen belül)

A tervezett területfejlesztés nem okoz változást település zöldfelületi rendszerében, zöldfelületeinek használatában. A korszerű árusító helyek mellett javasolt a piac fásítása gazdagítva ezzel az utcaképet is.

6. mezőgazdasági területre történő visszaminősítés (Eg→Má)

A Kossuth Lajos utcán lévő ingatlanok és a belterület határa között lévő, korábban erdőterületként kijelölt terület általános mezőgazdasági területként kerül visszaminősítésre (hrsz:3/2). A terület átsorolása a település zöldfelületi használatában, a település tájhasználatában és az érintett terület, táji megjelenésében nem okoz változást, megfelel a tényleges területhasználatnak.

A fenti célul kitűzött tájhasználat változások a környezettudatosság igényével települési lakókörnyezet megővését, rendezett, közcélra hasznosított zöldfelületek korszerűsítését jelenti. A tervezett terület felhasználási változásokkal a meglévő tájszerkezet és az ökológiai viszonyok, valamint a táj karaktere jelentősen nem változnak.

Természetvédelem

Mezőhék külterülete a **Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság** működési területén található. Természetvédelmi hatósági jogkörrel a JNSZ Megyei Kormányhivatal rendelkezik.

Európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területek a Natura 2000 területek.

Az európai közösségi jelentőségű, természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet alapján az Európai Közösségek Natura 2000 hálózatába tartozó,

(kihirdetett, illetőleg a korábban kijelölt területeken előforduló), valamint kiemelt jelentőségű közösségi élőhely típusok, és az ott élő állatok és növények élőhelyének megóvása, a biológiai sokféleség fenntartása, a biodiverzitás megőrzéséhez szükséges szabályok megállapítása, betartatása a település közigazgatási területén. (45/2006 XII. 8. KvVM Rendelet megerősítette a kijelölt területek védelmét.)

Mezőhék igazgatási területén a 14/2010. (V.11.) számú KvVM rendeleben foglaltak szerint európai közösségi jelentőségű természetvédelmi oltalom alatt álló terület nincs.

Országos jelentőségű, egyedi jogszabállyal védett természeti terület

A településen külön jogszabállyal védett, országos jelentőségű természetvédelmi oltalom alatt álló terület nincs.

Ex-lege (a törvény erejénél fogva) védett területek

Kunhalmok

~ ***Hangács –halom*** (092/7 hrsz.)

A település külterületének délkeleti részén a Hangácsi határreszen található akáccsorról, dűlőúttal határolt kunhalom. Régészeti, botanikai értéke nincs, feltáratlan halom

~ (Nagy) ***Hék-halom*** (058/18 hrsz.)

A település külterületének déli részén a 4627. számú út mentén haladva a Mesterszállási leágazás mellett található. Az út építésekor a halom déli oldalát elhordták. Feltáratlan halom. Botanikai és kulturtörténeti jelentősége nincs. Tájéki értéke az elhelyezkedéséből adódóan van.

A Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság nyilvántartásában a község külterületének határán további kunhalmok (*Kalapos-halom, Gyilkos-halom, Büdös-halom*) nyilvántartottak. Ezek a határhalmok a Mezőhék igazgatási területének változása miatt jelenleg a szomszédos települések igazgatási területére estek.

Lechner Lajos Tudásközpont adatszolgáltatása alapján régészeti lelőhelyként az alábbi kunhalmok nyilvántartottak:

~ ***Hangács –halom***

~ ***Hék-halom***

~ ***Kalapos-halom***

Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály adatszolgáltatása alapján (2020. szeptember 25.) az alábbi helyrajzi számú ingatlanokon országos jelentőségű ex lege védett kunhalmok találhatóak:

0116/a, 0321, 047/59, 047/86, 047/87, 057, 058/18b, 058/18a, 091, 092/6, 092/7, 095, 097/5, 097/6.

Helyi jelentőségű, egyedi jogszabállyal védett természeti érték, természeti terület

Helyi jelentőségű, egyedi jogszabállyal védett természeti érték, természeti terület ***sincs nyilvántartva*** Mezőhék igazgatási területén.

Természeti területek

Természeti területek megőrizték a település táji környezetére jellemző természetes társulások egyes elemeit. Mezőhéken a honos fafajú erdőterületek, gyepterületek és a nyílt vízfelületek

(halastó) környezetének természetközeli növény együttese, tájképi megjelenése is jelentős. Élőhelyként is rendkívül értékesek a fent említett természetes táji elemek. A fasorokban és ligetekben számos természetvédelmi oltalom alatt álló madárfaj fészkel, ezért a mezsgyék és fasorok megmaradása és óvása fontos táj- és természetvédelmi prioritás.

Mezőhék külterületén a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság által közölt adatok alapján (2020.szeptember 18.) azalábbi helyrajzi számokon lévő földrészletek természeti területek:

- ~ 0319 Nagykunsági főcsatorna mellett a kengyeli határnál lévő legelő,
- ~ 068, 069 Héki erdő (kocsányos-cseres tölgyerdő)
- ~ 0149, 0154 VI-15 mellécsatorna víztároló, halastó.

Tájrendezési javaslat a védelem alatt álló természeti értékeket, kunhalmokat veszélyeztető emberi tevékenységből adódó káros hatások (mezőgazdasági tevékenység, növényvédelem, halomtest-roncsolás) minimalizálása, megszüntetése, emellett a természetközeli élőhelyek, az ökológiai folyosó részeként nyilvántartott területek zavartalanságának további biztosítása, és a gyepterületek megtartása. A község fejlődése szempontjából lényeges, hogy a természetközeli állapotú területekre, élővilágra ható külső tényezők károsító hatását minimalizálják

Ide vonatkozó jogszabály még a 13/2001. (V. 9.) KöM rendelet a védett és a fokozottan védett növény- és állatfajokról, a fokozottan védett barlangok köréről, valamint az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős növény- és állatfajok közzétételéről, és az 1996. évi LIII. Törvény a természet védelméről.

Mezőhék határában tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek:

- Külterületen a kengyeli határ melletti gyepterület
- Tánacsics-majori (gépudvarhoz vezető út melletti) vadgesztenye fasor
- Cseres-kocsányos tölgy elegyes erdő a mesterszállási határhoz közel
- Horgásztó és környezete
- Belterületen a Mártírok utcai vadgesztenye fasor és
- a játszótéren lévő idős magas kőrisfák

Egyedi tájértékek

A természet védelméről szóló (1996. évi LIII.) törvény alapján egyedi tájértéknek minősül az adott tájra jellemző természeti érték, képződmény és az emberi tevékenységgel létrehozott tájalkotó elem, amelynek természeti, történelmi, kultúrtörténeti, tudományos vagy esztétikai szempontból van a társadalom számára jelentősége.

Mezőhék igazgatási területén lévő egyedi tájértékek:

- **A Kővér féle Kápolna** (0356/5 hrsz.)
- **Szent Kereszt Templom** (93/23 hrsz.)

Az OTrT szerint és a hatályos megyei szintű területrendezési tervben foglaltak alapján a település igazgatási területe **nem tartozik a tájképvédelmi terület övezetébe.**

Az ökológiai folyosók folytonosságát: a település határában mozaikosan elhelyezkedő természeti területeket, élőhelyeket (nedves réteket, szikéseket, füves legelőket, árokpартokat, védőfásításokat) összekötő fasorok, mezővédő erdősávok biztosítják. Mezőhék külterületén más településektől eltérően jelentős számú széles mezővédő erdősáv, erdőfolt tagolja a mezőgazdasági szántóterületeket.

A megyei területrendezési tervben foglaltak alapján a község igazgatási területe az országos ökológiai hálózat övezetébe sorolt.

A Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság adatszolgáltatása alapján Mezőhék község igazgatási területét érinti a Nemzeti Ökológiai Hálózat (2018. évi CXXXIX. törvény alapján). A település külterületén található **ökológiai folyosó** része a Nagykunsági főcsatorna és partmentje, a Héki-erdő és a Halastó-csatorna.

3. Zöldfelületi rendszer

4.2.1. Zöldfelületi rendszer elemeinek fejlesztési javaslata

Mezőhék szabályos utcahálózatú település, zöldfelületi elemei a község intézményeihez kapcsolódnak. A község igazgatási központja egyben a település zöldfelületi központja is. Mezőhék biológiailag aktív felületeinek (növényzettel borított zöldterületek, nagyméretű, kertészetileg művelt lakótelkek, ligetes-fás területek) nagysága jelentős. A lakosságot szolgáló, minőségi, kondicionáló zöldfelületek aránya a beépített területekhez és a lakosság létszámához mérten megfelelő. Jelentős nagyságú zöldterületeken végeznek fenntartási munkákat (gyepkaszálás, virágültetés, szükséges faápolás, szeméthyűjtés, stb.).

Mezőhék zöldfelületi elemeinek jelentős része a településközpontban és a község belterülete mellett haladó 4628 számú út mentén, található.

A kondicionáló hatású közhasználatú zöldfelületek: az rendszeresen fenntartott közparkok: településközpont zöldfelülete és a hozzá kapcsolódó templomkert, Táncsics-emlékpark (65 hrsz.), községháza kertje (28 hrsz.), játszótér (27 hrsz.), művelődési ház kertje (93/11, 93/1, 93/13, 93/22 hrsz.).

Korlátozottan közhasználatú települési szintű zöldfelületi elemek a külterületen található sportpálya (03/5 hrsz.) és a temető (0361/1 hrsz.) zöldfelülete.

Korlátozottan közhasználatú intézménykertek az óvodakert (121/1 hrsz.) és az orvosi rendelő kertje.

Egyéb zöldterületek a biológiai aktivitással bíró, de esztétikai élményt, és használati értéket a település közössége számára nem nyújtó nagyméretű belterületi, mezőgazdasági és kertgazdasági hasznosítású kerteket, valamint a közparkként nyilvántartott (127, 65, 62 hrsz.) zöldterületek, és a település nyugati határát szegélyező vegyes fafajú erdőfolt.

A belterületi utakat kísérő zöldsáv a zöldfelületi rendszer *különleges elemeit* jelentik.

A zöldfelületi elemek fényképekkel is illusztrált, részletes ismertetését alátámasztó munkarész táji és természeti adottságok vizsgálata fejezete tartalmazza.

Meglévő zöldfelületi elemek fejlesztésének lehetőségei

Kertépítészeti eszközökkel történő minőségi fejlesztés a meglévő, közhasználatú zöldterületeken átgondolt kertépítéssel, utcabútorok elhelyezésével, dekoratív növénytelepítéssel érhető el. (Kápolna körüli terület a külterületen, faluház kertje)

Kertészeti eszközökkel létrehozható minőségi változás a közhasználatú zöldfelületek és az intézmények esetében a meglévő növényzet fokozott ápolásával, egyes kertrészletek átgondolásával az előregedett, balesetveszélyes növények eltávolításával, a növényállomány „korszerűsítésével”, színesítésével valósítható meg. (művelődési ház környezete, játszótér, községháza kertje, Táncsics-park)

*Parkfenntartással elérhető minőségi változás az egyéb besorolású, utak menti zöldterületek minőségi fejlesztését fokozott karbantartással, faápolással, gyakoribb növényvédelemmel, talajjavítással és elsősorban rendszeres fenntartással kell elérni. (sportpálya, belterületi utcák, beépítésre nem került lakótelkek) **Utcafásítás***

Mezőhék meghatározott vonalvezetésű (íves és négyzethálós) utcakialakítású, többnyire rendezett utcaképet mutató település. Változó utcaszélességű és eltérő útminőségű: aszfaltburkolatú és földes utcák egyaránt megtalálhatók a község belterületén. A településen áthaladó közlekedési utak mentén a lehetőséghez képest kevés fa-, fasor látható.

Az utcákon a lakóházak előtt többnyire gyümölcsfák és gömbformájúra metszett akácfa fordulnak elő leggyakrabban (Kossuth Lajos utca, Mártírok útja, stb.) A közelmúltban gömb virágos kőrisfákat, szivarfákat, és az idegenhonos, de gyors fejlődést ígérő császárfákat ültettek a közterületekre.

Figyelemre méltó, hogy az utcákon és a közösségi zöldfelületeken ízléses, faszerkezetű utcabútorokat, ismertetőtáblákat helyeztek el, megvalósítva ezzel az egységes, dekoratív településképet.

Zöldfelületi ellátottság alakulása

A zöldfelületek települési környezetre gyakorolt sokrétű hatását nevezzük a *kondicionáló hatásnak*. A zöldfelületek legfontosabb ökológiai értéke az oxigén előállítás és a széndioxid megkötése, valamint a párologtatás. A növényzet települési környezetre gyakorolt hatása, hogy kedvezően befolyásolja a levegő minőségét, a szálló por mennyiségét csökkenti, és a levegő hőmérsékletét is kedvezően befolyásolja. A lombos fák árnyékot nyújtanak és a növények párologtatásával kedvező mikroklimát alakítanak ki. A zöldfelületek lombfelületei előnyösen befolyásolják a vízháztartási viszonyokat, valamint a felszín alatti vizek minőségét javítják, megakadályozzák a talajleemosódást lejtősebb felületeken. A növényzet tagolja a települést: összeköt és elválaszt, elhatárol. A zöldfelületek növényzetének szerepe nagymértékben függ az alkalmazott növény fajától, fajtájától a telepítés sűrűségétől térbeli elrendezésétől. A ligetes telepítés előnye a kedvező légmozgás kialakulása település átszellőzésében, vagy ellenkezőleg az erős légmozgás, szél mérséklése. A zöldfolyosók, fasorok is előnyösek a község átszellőztetése szempontjából, valamint a belterületi zöldfelületi elemeket fűzi egymáshoz egy egységes zöldfelületi hálózattá fejlesztve azokat. A zajvédelem szempontjából a zárt telepítésű, teljes záródású lombkoronaszintek kialakítása célszerű.

A zöldfelületek kialakítását, átalakítását környezetrendezési vagy kertépítészeti terv készítése előzze meg.

4. Örökségvédelem

A településen műemlék, műemlékegyüttes nem található.

Mezőhék Község Önkormányzata a 12/2017. (XII.29.) számú településképi rendeletében döntött a településképeznek védelméről. A rendeletben nem rendeletek el helyi védelmet, azonban a településképi arculati kézikönyv tartalmaz néhány a településképi és helytörténet szempontjából meghatározó helyi értéket, melyek a következők:

- Kövér kápolna
- Templom

Mezőhék régészeti lelőhelyei

A Lechner Lajos Tudásközpont adatszolgáltatása alapján Mezőhéken az alábbi lelőhelyek találhatóak:

Azonosító	Lelőhelyszám	Név	hrsz
32814	1	Hangács - halom	092/6, 092/7, 095, 0116
32815	2	Hék - halom	057, 058/18
32816	3	Kalapos - halom	048/15, 048/16, 048/17, 048/20, 0321
78279	4	Hék – halmi dűlő, Arany tanya	060/11, 063, 060/12, 060/3

5. Közlekedés

- közúti közlekedés

Mezőhék község Jász-Nagykun-Szolnok megyében, a megyeszékhelytől mintegy 30 km-re dél, dél-keletre, a megye középső részén található. A település közúti hálózati kapcsolatát a település külterületén Dél – Észak-Nyugat irányban áthaladó 4627. jelű Öcsöd – Martfű összekötőút és a Nyugat – Kelet irányú 4628. jelű Tiszaföldvár – Mezőtúr összekötőút biztosítja.

Belterületen:

- Falusias lakóterületből, kereskedelmi, szolgáltató, gazdasági területbe történő átminősítés. Új közúti kapcsolat (lakóútca) került kijelölésre a 34/1 hrsz-ú területen, mely egyrészt biztosítja az új gazdasági terület megközelítését és a külterület felé is útkapcsolatot biztosít. A lakóút megvalósítása esetén azt a hatályos Útügyi Műszaki Előírások alapján kell megterveztetni, figyelembe véve az út csapadékvíz elvezetését is.

- Gazdasági erdőterületből, általános mezőgazdasági területbe történő átminősítés. A területfelhasználás változtatás ügyi érdekeket nem érint.
- Vízgazdálkodási területből különleges, beépítésre szánt vízmű területbe való minősítés. A területfelhasználás változtatás ügyi érdekeket nem érint.
- A belterületen a József Attila utca, mint lakóút szabályozása a 4628. jelű országos mellékút felé új csomópont kialakításával. A tervezett beruházás megvalósulása esetén azt a hatályos Ütügyi Műszaki Előírások alapján kell megterveztetni.

Külterületen:

- Gazdasági erdőterületből, különleges, beépítésre szánt mezőgazdasági üzemi terület. Meglévő telephely bővítés, a telephely megközelítése biztosított, új útkapcsolat nem kerül tervezésre
- Általános mezőgazdasági területből gazdasági erdőterület kijelölés. A területfelhasználás változtatás ügyi érdekeket nem érint.
- Ipari (mezőgazdasághoz köthető gazdasági) területből, különleges, beépítésre szánt mezőgazdasági üzemi terület. Jogszabályváltozás miatti átsorolás. A területfelhasználás változtatás ügyi érdekeket nem érint.
- Különleges területből, lovaspálya, általános mezőgazdasági terület. A tényleges területhasználatnak megfelelő besorolás, a területfelhasználás változtatás ügyi érdekeket nem érint.
- Különleges területből, strand terület, általános mezőgazdasági terület. Meg nem valósult fejlesztés, a tényleges területhasználatnak megfelelő besorolás, a területfelhasználás változtatás ügyi érdekeket nem érint.
- Falusias lakóterületből általános mezőgazdasági terület. Meg nem valósult fejlesztés, a tényleges területhasználatnak megfelelő besorolás, a területfelhasználás változtatás ügyi érdekeket nem érint.
- Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági területből, általános mezőgazdasági terület. Meg nem valósult fejlesztés, a tényleges területhasználatnak megfelelő besorolás, a területfelhasználás változtatás ügyi érdekeket nem érint.
- Általános mezőgazdasági területből különleges, beépítésre nem szánt idegenforgalmi (kápolna) terület. A terület megközelítésére javasolt a meglévő nem szilárd burkolatú út szilárd burkolattal ellátása. A tervezett beruházás megvalósulása esetén azt a hatályos Ütügyi Műszaki Előírások alapján kell megterveztetni.
- Különleges állattartó területből különleges mezőgazdasági üzemi területbe való minősítés. A területfelhasználás változtatás ügyi érdekeket nem érint.
- Általános mezőgazdasági területből, különleges, beépítésre szánt mezőgazdasági üzemi terület bővítése. A meglévő telep területének közúti csatlakozása biztosított, új közúti kapcsolat kialakítása nem szükséges.
- Vízgazdálkodási területből különleges, beépítésre szánt vízmű területbe való minősítés. A területfelhasználás változtatás ügyi érdekeket nem érint.

- Gazdasági erdőterületből általános mezőgazdasági területbe történő visszaminősítés. A területfelhasználás változtatás ügyi érdekeket nem érint.
- Általános mezőgazdasági területből erdőterületbe történő átsorolás. A területfelhasználás változtatás ügyi érdekeket nem érint.
- Általános mezőgazdasági területből természetközeli területbe történő átsorolás. A területfelhasználás változtatás ügyi érdekeket nem érint.
- Általános mezőgazdasági területből vízgazdálkodási területbe történő átsorolás. A területfelhasználás változtatás ügyi érdekeket nem érint.
- Ipari (mezőgazdasághoz köthető) gazdasági területből, gazdasági erdőterületbe történő átsorolás. A területfelhasználás változtatás ügyi érdekeket nem érint.
- A külterületen a magasabbrendű tervek alapján térségi kerékpárút tervezett Martfű irányából a 4627. jelű országos mellékút mellett majd tovább halad a 4628. jelű országos mellékút mellett Mezőtúr irányába, A tervezett beruházás megvalósulása esetén azt a hatályos Útügyi Műszaki Előírások alapján kell megtervezetni. A kivitelezés az engedélyezési és kiviteli tervek alapján történik.

Általánosságban:

- A fejlesztések megtervezésekor és kivitelezésekor figyelembe kell venni az *országos településrendezési és építési követelményekről* szóló 253/1997. (XII.20.) Korm. rendelet (OTÉK) 4. számú mellékletében meghatározott parkolóhely igényt. A szükséges parkolóhelyeket ennek megfelelően kell a terveken elhelyezni, majd kialakítani.
- A parkolók tervezésekor „A parkolási létesítmények geometriai tervezése (A KTSZ kiegészítése)” ÚT 2-1.210/2008 számú Útügyi Műszaki Előírásban foglaltakat kell figyelembe venni úgy, hogy a parkolók csapadékvíz elvezetése biztosított legyen.

Közlekedési csomópontok:

A község belterületén a legforgalmasabb közúti csomópont a Mártírok út és a 4628. jelű Tiszaföldvár – Mezőtúr összekötő út csomópontja.

A csomópont geometriai kialakítása megfelelő, területe elégséges, baleset a tervezés időszakáig nem volt, új csomóponti kialakításhoz a terület helye biztosított.

A felszorozott forgalomnagysági értékek szerint a meglévő csomópontok kialakítása a forgalomnagyságot, valamint a településen áthaladó tranzit forgalmat tekintve nem fog megfelelni a 2031. évi tervezési időszak végéig várható forgalmi igényeknek.

Belső úthálózat:

A 4627. jelű és 4628. jelű összekötő utak biztosítják Mezőhék község országos közúthálózatba történő becsatlakozását. A 4627. jelű összekötőút a 7+505 – 16+150 km szelvényei között érinti a település külterületi szakaszát, amely során a 11+736 km szelvényben keresztezi a 4628. jelű összekötő utat. A 4628. jelű összekötőút a 7+165 – 19+540 km szelvények között érinti a

település területét. A belterületet egyik összekötő út sem érinti, legfeljebb a belterületi határ mellett halad. Az összekötőutak burkolt szélessége 7,00 méter.

A 4628. jelű országos közút az osztályba sorolás szerint:

- a külterületet tekintve: Tervezési osztály: K.V.
Környezeti körülmény: A
Tervezési sebesség: 90 km/óra
- a belterületet tekintve: Tervezési osztály: B.V.
Hálózati funkció: c
Környezeti körülmény: C
Tervezési sebesség: 40 km/óra

A belterületen a többi út a helyi Önkormányzat kezelésében lévő úthálózatot képezi.

A város belterületén a gyűjtő utak hivatottak a lakó utak közúti forgalmát az országos úthálózat útjaihoz vezetni, melyek beépítési szélességük jellemzően 20,00 méter.

A településen az alábbi utak sorolhatóak a gyűjtőút kategóriába:

- Mártírok út
- Kossuth út

tervezett gyűjtőút kategóriába:

- Táncsics Mihály út

Az osztályba sorolás szempontjából a gyűjtő utak a B.V. tervezési osztályú, a hálózati funkció: C, a környezeti körülmény: C, a tervezési sebesség: 40 km/óra.

A város belterületén a többi utca a lakó utak kategóriájába sorolható a beépítési szélességeket figyelembe véve.

A többi út a lakóutak kategóriájába sorolható, a lehetőségnek megfelelően 5,00 – 18,00 m közötti beépítési szélességgel.

A lakó utak osztályba sorolásukat tekintve:

- a tervezési osztályuk jele: B.VI.
- hálózati funkciójuk : d
- környezeti körülmény: C
- a tervezési sebesség: 30 km/óra.

A tervezett lakóutakat minimum 12,00 méter szabályozási szélességgel kell megtervezni.

Vasúti közlekedés:

A településen vasúti pálya nem üzemel, a legközelebbi vasútállomás Martfűn található.

Vízi közlekedés:

A település területén vízi közlekedés nem található.

Kerékpáros közlekedés:

A település belterületén kiépített kerékpárút nem található.

A magasabb rendű tervek alapján térségi jelentőségű kerékpárút hálózat lett kijelölve az országos közutak mentén.

Gyalogos közlekedés:

A burkolt utcákban legalább az egyik oldalon a gyalogos közlekedés érdekében kiépített szilárd burkolatú járdák találhatóak. A településen kijelölt gyalogos-átkelőhely nem található.

A településen a piac megközelítésére található egy gyalogút, melyen a gyalogos közlekedés biztosított.

Gépjármű elhelyezés, parkolók:

A településen belül jelentős férőhellyel rendelkező parkolóhely a Polgármesteri hivatal előtt 3 db és az Óvoda és Általános iskola előtt 2 db található.

A gépjárművek elhelyezése a településen belül saját telken megoldott. A település belterületén, az egyéb helyeken (lakóutakon) a keresztmetszeti elrendezés és a csekély forgalomnagyság lehetővé teszi az útpadkán történő megállásokat, várakozásokat.

6. Közműellátás***- Vízellátás******Belterületi vízellátás:***

Mezőhék község víziközműveinek üzemeltetője a Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt.

A település minden utcájában kiépültek a vízellátó rendszer létesítményei.

A község vízellátó hálózatának hossza 8,10 km (2018. évi KSH statisztikai adat). A vízellátó hálózat nagyrészt körvezetékes kialakítású. Az újabb vezetékek KM-PVC anyagúak, míg a régebbiek azbesztcementből épültek.

A József Attila utca és a Köztársaság utcák keresztezésénél lévő vízműtelepen található az 50 m³ térfogatú hidroglóbusz, amely a megfelelő víznyomást biztosítja a település vízellátó hálózatában.

A lakások 81,71 %-a ivóvízzel ellátott, a vezetékes vízbekötéssel nem rendelkező ingatlanok számára 2 db jelenleg is üzemelő közkifolyókról biztosított az ivóvíz.

A község központi részén lévő vízműtelep vízbázisa korábban egy db vízműkút volt, melynek kapacitása 51,7 m³/d (átlag), 2,154 m³/h, 36 l/sec.

Az ivóvízminőség javítás érdekében Mezőhék Község Önkormányzata részt vett az Észak-Alföldi Ivóvízminőség-javító Programban és tagja a program önkormányzati társulásának. A programon belüli cél új kút létesítése, korszerű ivóvízkezelési technológia megépítése, és a belterületi elosztóhálózat rekonstrukciója.

A projekt eredményeként Mezőhéken új, 330 m talpmélységű kutat fúrtak, emellett egy új, korszerű vízkezelési technológia került kiépítésre. Mindezekkel párhuzamosan a vízellátó hálózat fejlesztését is elvégezték, az előregedett csőszakaszokat kicserélték, mosató csomópontokat építettek ki, valamint a hosszú ágvezetékes szakaszokat körvezetékesítették

A felszín alatti vizek védelme:

A felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken lévő települések besorolásáról szóló **27/2004.** (XII. 25.) KvVM rendelet szerint **Mezőhék** a "**kevésbé érzékeny**" felszín alatti vízminőség védelmi területen fekvő településként van nyilvántartva.

"A vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízi létesítmények védelméről" rendelkező **123/1997. (VII.18.)** Korm. rendelet 23 §. (1) bekezdés a.) pontja értelmében a vízbázisok hidrológiai védőidomát legkésőbb 2007. szeptember 01-ig meg kellett határozni és ki kellett jelölni.

A vonatkozó jogszabály (123/1997. Korm. rendelet) szerint a településen lévő vízműkutat körül kötelezően kialakítandó 10 m sugarú belső védőterület lehatárolása megtörtént.

Mezőhék közigazgatási területének egy része a 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet által megállapított országos övezetek 4. melléklete alapján bele esik a Vízminőségvédelmi területek övezetébe.

Mezőhék település vízbázisvédelmi szempontból védettnek tekinthető. A települést ellátó vízmű vízbázisát képező vízműkút védőidomának nincs felszíni metszete.

Külterületi vízellátás

Külterületi vízellátás a közüzemi hálózatról csak a mezőhéki szennyvíztisztító telepre történik. A település külterületén lévő mezőgazdasági üzemeknek saját vízellátó rendszerük van (Házi Piros Paprika Kft, Baromfi telep).

A belterülettől távol eső telepek, majorok, tanyák vízellátása a távlatban is csak egyedileg oldható meg, a nagy távolságok miatt a települési hálózatra gazdaságosan nem kapcsolhatók.

- Szennyvízelvezetés és tisztítás

A település szennyvízelvezetésének és -tisztításának a kiépítése 2000. körül kezdődött, majd 2014-2015. években a hálózat bővítését és a szennyvíztisztító telep rekonstrukcióját is elvégezték. Jelenleg minden utcában rendelkezésre állnak a szennyvízelvezető hálózat létesítményei.

A gravitációs rendszerű gyűjtőhálózat hossza 3,7 km, ebből bekötő vezeték 1,4 km hosszúságúak.

Jelenleg a lakások kb. 67 %-a csatlakozott rá a csatornahálózatra. A többi ingatlanon egyedi szennyvízgyűjtő tartályokba, aknába gyűjtik a keletkező szennyvizet, ahonnan időnként szippantójárművekkel szállítatják el, a szennyvíztisztító telepre.

A csatornahálózaton elvezetett napi átlagos szennyvíz mennyiség kb. 100 m³, (évente: 36.350 m³) amely a községi szennyvíztisztító telepen kerül megtisztításra.

A szennyvíztelep külterületen, a 0354/4 hrsz-ú ingatlanon helyezkedik el. A tisztított szennyvizet a szennyvíztelepről egy kb. 850 m hosszúságú D110 KPE nyomóvezetéken keresztül kerülnek bevezetésre a 079 hrsz-ú külterületi csatornába (Mezőhéki-I-40. csatorna), ahonnan a Harangzugi-I. csatornába kerülnek.

A tisztítótelepen keletkező szennyvíziszap a mezőtúri szennyvíztelepre kerül beszállításra, ahol megtörténik az ártalmatlanítása.

A terepviszonyok miatt, a település mélypontjain szükség volt két szennyvízátemelő elhelyezésére is a Táncsics Mihály és a József Attila utcákban. A József Attila utcai átemelő úgynevezett körzeti szennyvízátemelő, tehát az összegyűjtött szennyvizet (kb. 160 m KPE) nyomóvezetékeken keresztül, a gravitációs hálózat magasabb pontjaiba juttatja el.

A Táncsics Mihály utcában lévő műtárgy pedig a település végátemelője. Ennek segítségével jut el a település területéről összegyűjtött összes szennyvíz a mezőhéki települési szennyvíztisztító telepre, egy kb. 360 m hosszúságú D90 KPE nyomóvezetéken keresztül.

A települési szennyvíztisztítás szempontjából érzékeny felszíni vizek és vízgyűjtőterületük kijelöléséről szóló **240/2000. (XII. 23.)** Korm. rendelet szerint Mezőhék község területe, valamint az itt található felszíni vizek nem érzékeny besorolásúak.

Külterületi szennyvízelhelyezés

A külterületi tanyákon, majorokban jelentősebb mennyiségű szennyvíz nem keletkezik. Ezekben a helyeken a szociális szennyvizet elhelyezhetők szikkasztással, amennyiben ennek feltételei adottak. Ahol a szikkasztással kapcsolatos előírások nem teljesülnek, ott a zárt, szigetelt tározóban történő gyűjtésről és a szippantott szennyvíz fogadó aknában történő elhelyezéséről kell gondoskodni. Szippantott szennyvíz leürítését biztosító aknák a szennyvíztisztító telepeken létesültek.

Távlatban, kis mennyiségű szennyvizet esetében továbbra is a gyűjtés és szállítás lehetősége jöhet szóba, azzal a megkötéssel, hogy kizárólag zárt, szigetelt szennyvíztároló építhető. Nagyobb szennyvíz mennyiségek esetén egyedi, kis szennyvíztisztító berendezés(ek) létesítése javasolt.

Felszíni vízvezetés, vízrendezés, belvízvédelem

Mezőhék község közigazgatási területe a **Vízgyűjtő-gazdálkodási Terv 2-18 Nagykovácsány** megnevezésű tervezési alegységének területére esik.

A települések ár-és belvíz veszélyeztetettségi besorolását a **18/2003. (XII. 9.)** KvVM-BM együttes rendelet határozza meg a legveszélyeztetettebb településrész helyzete alapján. Ez alapján **Mezőhék** a *közepesen veszélyeztetett (B)* kategóriába került besorolásra.

A település belterületén főként szikkasztó rendszerű csapadékvíz elvezető árkok találhatóak. A csapadékvíz gyűjtés belterületen nagyrészt megoldott, azonban nagyobb esőzések alkalmával a rendszer nem biztosítja a kellően gyors elvezetést a befogadóig.

A település természetes vízfolyása a kb. 10 km-re folyó *Tisza*. A külterületétől Ny-ra húzódik a **Nagykunsági öntöző főcsatorna**, mely az öntözővíz ellátása terén kiemelt jelentőséggel bír. Ezen belül jelentős a NK-XI, NK-XII-es öntözőfürt csatorna megléte. **Harangzugi I. főcsatorna**, mint a település egyik felszíni csatornája, amely a külterületek csapadékvíz befogadója.

Mezőhék Község a Mezőtúri kistérséghez tartozik. A kistérség területe nagyrészt a **Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság** illetékességi területe.

A település belterületi csapadékvíz elvezető-hálózat hossza: 4.070 m, melynek jelentős része **nyílt rendszerű csatornahálózat**. A felesleges csapadékvíz elvezetés céljából fontos feladat a meglévő csatornák karbantartása és szükségszerű felújítása.

A település külterületi részét É-D irányban szeli át a magasvezetésű Nagykunsági főcsatorna és a Harangzugi I. csatorna, melyek a KÖTIVIZIG kezelésében vannak. A Harangzugi I. csatornába torkollik az I-27. számú belvízlevezető csatorna, amely a Mezőtúr-Tiszazugi Vízgazdálkodási Társulat kezelésében van. A külterületi részen még több kisebb hosszúságú és jelentőségű belvízlevezető csatorna található, amelyek szintén társulati kezelésűek. A közelmúltban ezen csatornáknak és műtárgyainak a szükséges karbantartása és rekonstrukciója megtörtént, mellyel javult az elvezetés biztonsága.

Belvízvédelem, vízrendezés, vízhasznosítás

Mezőhék község belvízvédelmi szempontból a KÖTIVIZIG, **10.10. sz. Mezőtúri belvízvédelmi szakaszához** (5400 Mezőtúr, Pétery Károly u. 5. sz., tel.:56/550-038, 30/336-8090) tartozik, Ezen belül pedig a település területének a legnagyobb része a **063. sz. Mesterszállás-Bartapusztai belvízrendszer, 063a Mesterszállás-Bartapusztai belvízöblözetében** helyezkedik el.

A település területének a keleti része a **062. sz. Túrkeve-Mezőtúri belvízrendszer, 062c Mezőtúr-Halásztelki belvízöblözetének** a része.

A község területének dél-nyugaton elhelyezkedő kisebb területrésze pedig a **066a Hármaskörös jobb parti belvízöblözet**hez tartozik.

A vízgyűjtőn keletkező belvizeket a **Harangzugi I. főcsatorna** és a **Mesterszállási IV. csatorna** vezeti a **Harangzugi Holt-Körösbe**, melyből gravitációsan a Harangzugi zsilipen, szivattyúsán a 2,1 m³/s kapacitású **Harangzugi szivattyútelepen** keresztül jut a főbefogadóba a Hármaskörös jp. 37+093 (37+121 tkm.) szelvényébe.

Az öblözet belvíztározója a **Harangzugi Holt-Körös**.

Mezőhék és közvetlen külterülete a Dr. Pálfai Imre által készített belvíz veszélyeztetettség mutató alapján a **közepesen belvízveszélyeztetett kategóriába**, valamint **Dr. Pálfai Imre féle Magyarország zonális aszályosság térképe** alapján a **nagyon erősen aszályos kategóriába** tartozik.

Külterületi vízrendezés, vízkárelhárítás

Mezőhék település kül- és belterületein, szinte kivétel nélkül jelentkeztek a magas talajvíz okozta problémák.

A belvizek elvezetésében jelentős szerepe van az üzemi csatornahálózatnak. Az üzemi csatornák gyűjtik össze a belvizeket és továbbítják az üzemi és állami főműveken keresztül a főbefogadóba. Az üzemi és a magán vízrendezési művek egy része a társulattól került üzemi kezelésbe, másrészt önálló beruházásként létesültek. A tulajdonviszonyok változásával a csatornák műszaki állapota leromlott, a külterületi csatornák feliszapolódtak, elgazosodtak, vagy megszűntek.

A külterületi belvízcsatornák állami tulajdonban és a KÖTIVIZIG kezelésében vannak. Karbantartottságuk közepesen jónak mondható.

A fejlesztésre javasolt területeken a belvíz- és csapadékvíz elvezetését ki kell építeni, szükség esetén pedig a meglévő létesítmények rekonstrukcióját el kell végezni.

A külterületen keletkező káros vizek hatékony elvezetését csak komplex rendszerben, a belvízöblözet jelentős területrészeire kiterjedten lehet megvalósítani. Ehhez a külterületi mezőgazdasági táblák tulajdonosainak, a szövetkezetek és a vállalkozások összefogása szükséges, hogy az elmúlt években beszántott, kezeletlenül hagyott csatornák ne maradjanak elhanyagoltan, karbantartásuk megoldott lehessen, amely mindannyiuk közös érdeke. A csatornák mellett a tulajdonos illetve a használó az ingatlant csak úgy hasznosíthatja, művelheti, hogy azáltal a víz természetes lefolyását nem akadályozza, állapotát, üzemeltetését és a víz minőségét nem veszélyezteti.

A vízrendezési létesítmények mellett a **fenntartóságot** szabadon kell hagyni a belvízvédekezési, fenntartási munkák zavartalan lebonyolítása végett.

Árvízvédelem

A települések ár-és belvíz veszélyeztetettségi besorolását a **18/2003. (XII. 9.)** KvVM-BM együttes rendelet határozza meg a legveszélyeztetettebb településrész helyzete alapján. Ez alapján Mezőhék a „**B**” kategóriába került besorolásra, **közepesen veszélyeztetett**.

Mezőhék közigazgatási területétől nyugati irányban, kb. 10 km távolságban, Martfűnél helyezkedik el a Tisza folyó.

Ezért a Tisza Mezőhék vonatkozásában közvetlen árvízi veszélyeztetettséget nem jelent.

Tiszai árvízvédelmi mű Mezőhék területén nem található.

Tervezett fejlesztések:

Belterületen:

- Falusias lakóterületből, kereskedelmi, szolgáltató, gazdasági területbe történő átminősítés. A terület vízellátása, csatornázása a meglévő hálózatról, annak továbbépítésével megoldható.
- Gazdasági erdőterületből, általános mezőgazdasági területbe történő átminősítés. A terület vízellátás, csatornázás szempontjából nem releváns.

- Vízgazdálkodási területből különleges, beépítésre szánt vízmű területbe való minősítés. Jogszabály változás miatt, tényleges változtatás nem történik. A védőterületek figyelembevétele kötelező!

Külterületen:

- Gazdasági erdőterületből, különleges, beépítésre szánt mezőgazdasági üzemi terület. Meglévő telephely bővítés, a terület vízellátása, csatornázása a meglévő hálózat továbbépítésével javasolt.
- Általános mezőgazdasági területből gazdasági erdőterület kijelölés. A terület vízellátás, csatornázás szempontjából nem releváns.
- Ipari (mezőgazdasághoz köthető gazdasági) területből, különleges, beépítésre szánt mezőgazdasági üzemi terület. Jogszabályváltozás miatti átsorolás. A területen új fejlesztés nem történik, így vízellátás, csatornázás szempontjából nem releváns.
- Különleges területből, lovaspálya, általános mezőgazdasági terület. A terület vízellátás, csatornázás szempontjából nem releváns.
- Különleges területből, strand terület, általános mezőgazdasági terület. Meg nem valósult fejlesztés, a tényleges területhasználatnak megfelelő besorolás, a terület vízellátás, csatornázás szempontjából nem releváns.
- Falusias lakóterületből általános mezőgazdasági terület. Meg nem valósult fejlesztés, a tényleges területhasználatnak megfelelő besorolás, a terület vízellátás, csatornázás szempontjából nem releváns.
- Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági területből, általános mezőgazdasági terület. Meg nem valósult fejlesztés, a tényleges területhasználatnak megfelelő besorolás, a terület vízellátás, csatornázás szempontjából nem releváns.
- Általános mezőgazdasági területből különleges, beépítésre nem szánt idegenforgalmi (kápolna) terület. A terület vízellátását, csatornázását igény esetén külön célvezetékekkel javasolt biztosítani.
- Különleges állattartó területből különleges mezőgazdasági üzemi területbe való minősítés. Elnevezés miatti változás, vízellátás, csatornázás szempontjából nem releváns.
- Általános mezőgazdasági területből, különleges, beépítésre szánt mezőgazdasági üzemi terület bővítése. Meglévő telephely bővítés, a terület vízellátása, csatornázása a meglévő hálózat tovább építésével javasolt.
- Vízgazdálkodási területből különleges, beépítésre szánt vízmű területbe való minősítés. Jogszabály változás miatt, tényleges változtatás nem történik. A telepre előírt védőtávolságok betartását figyelembe kell venni.
- Általános mezőgazdasági területből erdőterületbe történő átsorolás. A terület vízellátás, csatornázás szempontjából nem releváns.

- Általános mezőgazdasági területből természetközeli területbe történő átsorolás. A területfelhasználás változás jogszabályváltozás miatt történik, vízellátás, csatornázás szempontjából nem releváns.
- Általános mezőgazdasági területből vízgazdálkodási területbe történő átsorolás. A terület vízellátás, csatornázás szempontjából nem releváns.
- Ipari (mezőgazdasághoz köthető) gazdasági területből, gazdasági erdőterületbe történő átsorolás. A terület vízellátás, csatornázás szempontjából nem releváns.

- Elektromos energia ellátás

A TRT tervezési területének villamos energiaellátását a EON Hungária Zrt biztosítja a saját tulajdonában lévő elosztó hálózaton keresztül. A közigazgatási területet érinti egy 120kV-os vezeték is. (Mezőtúr- Martfű 120kV-os vezeték)

A területen 22kV-os szabadvezetékes hálózaton keresztül üzemelnek a fogyasztói transzformátorok állomások. A fogyasztói transzformátorok állomásokról a villamos energiaelosztás kisméretű szabadvezetékes – szabadvezetékes és szigetelt szabadvezetékes, illetve földkábeles elosztóhálózaton keresztül jut el a fogyasztókhoz.

A transzformátorállomások oszlop állomások. A település közigazgatási területén mindenütt biztosítható a villamos energiaellátás, ezért ilyen szempontból zárolt terület nincs.

Külterület energiaellátása:

- a villamos energiát az áramszolgáltató saját tulajdonú, üzembiztos hálózatról biztosítja a külterületi fogyasztók részére. A karbantartásuk, korszerűsítésük folyamatos.

A belterület közvilágítása már korábban került korszerűsítésre, viszont jelenleg már a még energiahatékonyabb LED-es közvilágítás még nem valósult meg a településen.

Fejlesztések:

Idegen tulajdonú közepesfeszültségű hálózatról ellátott területek nincsenek.

Ellátatlan területek vizsgálata:

Az ellátatlan területen jelenleg nincs a településen. A jelentkező fogyasztói energiaigények műszaki-gazdasági feltételeit az áramszolgáltató határozza meg. A villamos energiaellátás jelentős költségei miatt csak a ténylegesen jelentkező igények kiszolgálását kell biztosítani. A fejlesztéseknél jelentkező költségek egy részét az áramszolgáltató fedezi az érvényben lévő rendelkezések alapján.

A jelenlegi belterület energiaellátása biztosított. Az új létesítmények kialakításához közepesfeszültségű hálózat, alállomás és kisméretű hálózat létesítése szükséges.

Közmű szolgáltató fejlesztései.

Az EON Hungária Zrt 2000 évtől kezdődően középtávú fejlesztésbe kezdett, melynek célja a villamos energiaellátás minőségének javítása, az üzembiztonság fokozása, a hálózatok

átviteli kapacitásának bővítése .

A jelenlegi 22kV-os középvezetékű hálózaton az EON Hungária Rt nem tervez jelentősebb beavatkozást, mert azok állapota és kapacitása megfelelő, a később jelentkező energiaigényeket is ki tudja elégíteni.

Az áramszolgáltató a fejlesztési terveiben Mezőhék község területén jelenleg hálózat bővítést nem tervez. A kisméretű szabadvezetékes hálózat korszerűsítését az Áramszolgáltató (EON Hungária Zrt) folyamatosan végzi a biztonságos villamos energiaellátás érdekében.

A középvezetékű hálózatokon az alábbi programszerű fejlesztéseket és korszerűsítéseket valósítja meg az áramszolgáltató a zavartalan és biztonságos energiaellátás érdekében:

- középvezetékű oszlopkapcsoló készülékek cseréje
- közép/kisméretű transzformátor állomások túlfeszültség védelme
- közép és kisméretű hálózatok rekonstrukciója – tartószerkezetek és vezetékszakaszok cseréje.
- Kiskeresztmetszetű hálózatok cseréje kapacitásbővítés céljából
- Meghibásodott szerkezetek folyamatos cseréje.

A fejlesztési területen az alábbi védőtávolságokat kell betartani a létesítés során a **112/2014. (X.15.) NGM** rendelet alapján:

villamosmű	elhelyezkedés	biztonsági övezet
200kV-ig (120kV)	külterület	13m
22kV-os szabadvezeték	külterület	5m
22kV-os szabadvezeték	belterület	2.5m
22/0,4 kVos transzformátor állomás és 22kVos kapcsolóberendezés	kül- és belterület	5m
0,4 kV-os csupasz szabadvezeték	kül- és belterület	1m
0,4 kV-os szigetelt szabadvezeték	kül- és belterület	0,5m
0,4 kV-os földkábel	kül- és belterület	1m

A tilalmak és korlátozások részletes leírását a **112/2014. (X. 15.) NGM rendelet** tartalmazza.

Tervezett fejlesztések:

Belterületen:

- Falusias lakóterületből, kereskedelmi, szolgáltató, gazdasági területbe történő átminősítés. a terület energiaellátása a meglévő hálózatról megoldható.

- Gazdasági erdőterületből, általános mezőgazdasági területbe történő átminősítés. A terület energiaellátás szempontjából nem releváns.
- Vízgazdálkodási területből különleges, beépítésre szánt vízmű területbe való minősítés. Jogszabály változás miatt, tényleges változtatás nem történik. A terület elektromos energiaellátása biztosított.

Külterületen:

- Gazdasági erdőterületből, különleges, beépítésre szánt mezőgazdasági üzemi terület. Meglévő telephely bővítés, a terület energiaellátása a meglévő hálózatról biztosított.
- Általános mezőgazdasági területből gazdasági erdőterület kijelölés. A terület energiaellátás szempontjából nem releváns.
- Ipari (mezőgazdasághoz köthető gazdasági) területből, különleges, beépítésre szánt mezőgazdasági üzemi terület. Jogszabályváltozás miatti átsorolás. A terület energiaellátása megoldott.
- Különleges területből, lovaspálya, általános mezőgazdasági terület. A terület energiaellátás szempontjából nem releváns.
- Különleges területből, strand terület, általános mezőgazdasági terület. Meg nem valósult fejlesztés, a tényleges területhasználatnak megfelelő besorolás, a terület energiaellátás szempontjából nem releváns.
- Falusias lakóterületből általános mezőgazdasági terület. Meg nem valósult fejlesztés, a tényleges területhasználatnak megfelelő besorolás, a terület energiaellátás szempontjából nem releváns.
- Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági területből, általános mezőgazdasági terület. Meg nem valósult fejlesztés, a tényleges területhasználatnak megfelelő besorolás, a terület energiaellátás szempontjából nem releváns.
- Általános mezőgazdasági területből különleges, beépítésre nem szánt idegenforgalmi (kápolna) terület. A terület elektromos energiaellátását és közvilágítását az igények ismeretében kell megtervezni a belterületi hálózat tovább építésével, vagy transzformátorral.
- Különleges állattartó területből különleges mezőgazdasági üzemi területbe való minősítés. A terület energiaellátása megoldott.
- Általános mezőgazdasági területből, különleges, beépítésre szánt mezőgazdasági üzemi terület bővítése. A meglévő telep energiaellátása és a fejlesztés energiaellátása biztosított.
- Vízgazdálkodási területből különleges, beépítésre szánt vízmű területbe való minősítés. Jogszabály változás miatt, tényleges változtatás nem történik. A terület elektromos energiaellátása biztosított.
- Gazdasági erdőterületből általános mezőgazdasági területbe történő visszaminősítés. A terület energiaellátás szempontjából nem releváns.

- Általános mezőgazdasági területből erdőterületbe történő átsorolás. A terület energiaellátás szempontjából nem releváns.
- Általános mezőgazdasági területből természetközeli területbe történő átsorolás. A területfelhasználás változtatás energiaellátás szempontjából nem releváns.
- Általános mezőgazdasági területből vízgazdálkodási területbe történő átsorolás. A terület energiaellátás szempontjából nem releváns.
- Ipari (mezőgazdasághoz köthető) gazdasági területből, gazdasági erdőterületbe történő átsorolás. A terület energiaellátás szempontjából nem releváns.

- Gázellátás

Mezőhék község az öt településből álló Martfői gázellátási rendszer része (Martfű, Rákóczifalva, Rákócziújfalva, Mezőhék, Kengyel-Bagimajor). A rendszer a Martfűn található központi MOL-os gázátadó állomástól indul, és így az ellátott települések beérkező nyomása $p=6$ bar nagyközepnyomás (*változó érték*).

Mezőhéket ellátó 6 bar-os vezeték mérete és minősége – a martfői gázfogadótól –Ø160 KPE P10

A mezőhéki középnyomású gázelosztó hálózat Ø63 KPE P10-es méretű és minőségű.

A kiépített elosztói és fogyasztói hálózat mai állapotában 1993-ben került átadásra.

A település keleti irányból lett ellátva DN 150 dimenziójú nagyközepnyomású ($p=6$ bar) gázvezetékekkel, mely a Martfű felől vezető 0350 hrsz. betonút mentén haladva éri el az északi külterületet. A település ellátása a betonút mellett telepített Fiorentini SZD-160 típusú nyomásszabályozó állomásnál redukált középnyomású ($p=3$ bar) gerincevezetékekkel történik. Az elosztóhálózat kemény-polietilén (KPE) anyagú PE 80/G SDR 11 anyagú műanyag-csőből valósult meg, a teljes rendszer gerince DN 63 x 5,8 méretben.

A hálózat viszonylag régebbi kiépítésű, de a gázszolgáltató tájékoztatása szerint üzemeltetési és nyomásesési problémák nincsenek.

Az elosztóvezeték hosszát a gázszolgáltató adatszolgáltatása alapján a hálózat jelenlegi állapotában csővezetéki dimenzionális bontásban az alábbi táblázat tartalmazza :

Elosztóvezeték fajtája	Csővezetéki dimenzió	Összes hossz
<i>Gerincevezeték</i>	DN 63	3 680 fm
<i>Leágazó vezeték</i>	DN 20	1 020 fm

Új utcanyitás, telekkiosztás, építési engedély kiadásánál, illetve egyéb közmű létesítésénél figyelembe kell venni az MSZ 7048/3-83 illetve az azt módosító Szabványügyi Közlöny 2002. augusztus 01. (Sz.K.8.) számában közzétetteket, továbbá az MSZ 7487/2-80 szabványokban foglaltakat.

A közigazgatási és a belterületen tervezett településfejlesztési célkitűzések megvalósításánál a létesítményektől az alábbi védőtávolságokat kell figyelembe venni :

Vezeték típusa	Létesítmény	Védőtávolság
Emelt kisnyomású vezeték 0,1 bar	lakóépülettől	3,0 m
Középnomású vezeték 3 bar	lakóépülettől	4,0 m
Középnomású és emelt kisnyomású vezeték	szennyvíz vezetéktől	1,0 m
	vízvezetéktől	0,7 m
	üreges földalatti műtárgytól	2,0 m
	telefon földkábelről	0,5 m
	elektromos földkábel	0,5 m

Külterületi gázellátás

A település külterületén egyetlen ipari-mezőgazdasági nagyfogyasztó üzemel, a Tánicsics MGTSZ telephelyén üzemelő Paprikaszárító, mely a 0350-es főút mentén továbbvezetett p=6 bar-os nagyközépnomású célvezetékkel lett ellátva, helyi saját nyomásszabályozó egységgel.

Jelentősebb fogyasztási igény nem várható, ezért a gázellátás mind helyileg telepített PB tartállyal, mind a belterületi DN 63 PE vezeték továbbépítésével megoldható.

Új külterületi nagyfogyasztó létesítése esetén a belterületi elosztóhálózati rendszer a külterület felé DN 63 dimenziója miatt valószínűleg nem bővíthető, a nagyközépnomású vezetékről leágazó új célvezetéki kiépítés szükséges.

Új utcanyitás, telekkiosztás építési engedély kiadásánál illetve egyéb közmű létesítésénél figyelembe kell venni az MSZ 7048 / 3 – 83 illetve az azt módosító Szabványügyi Közlöny 2002. Augusztus 01. (SZ.K.8.) számában közzétetteket, továbbá az MSZ 7487 / 2 – 80 szabványokban foglaltakat.

A település közigazgatási területén a tervezett fejlesztésekhez szükséges ásványi nyersanyagokat legálisan működő, nyilvántartott ásványi nyersanyag lelőhelyekről kell beszerezni.

Tervezett fejlesztések:

Belterületen:

- Falusias lakóterületből, kereskedelmi, szolgáltató, gazdasági területbe történő átminősítés. A terület gázellátása a meglévő hálózatról, annak továbbépítésével megoldható.
- Gazdasági erdőterületből, általános mezőgazdasági területbe történő átminősítés. A terület gázellátás szempontjából nem releváns.
- Vízgazdálkodási területből különleges, beépítésre szánt vízmű területbe való minősítés. Jogszabály változás miatt, tényleges változtatás nem történik. A terület gázellátása biztosított.

Külterületen:

- Gazdasági erdőterületből, különleges, beépítésre szánt mezőgazdasági üzemi terület. Meglévő telephely bővítés, a terület gázellátására tartályos gázellátás javasolt.
- Általános mezőgazdasági területből gazdasági erdőterület kijelölés. A terület gázellátás szempontjából nem releváns.
- Ipari (mezőgazdasághoz köthető gazdasági) területből, különleges, beépítésre szánt mezőgazdasági üzemi terület. Jogszabályváltozás miatti átsorolás. A területen új fejlesztés nem történik, így gázellátás szempontjából nem releváns.
- Különleges területből, lovaspálya, általános mezőgazdasági terület. A terület gázellátás szempontjából nem releváns.
- Különleges területből, strand terület, általános mezőgazdasági terület. Meg nem valósult fejlesztés, a tényleges területhasználatnak megfelelő besorolás, a terület gázellátás szempontjából nem releváns.
- Falusias lakóterületből általános mezőgazdasági terület. Meg nem valósult fejlesztés, a tényleges területhasználatnak megfelelő besorolás, a terület gázellátás szempontjából nem releváns.
- Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági területből, általános mezőgazdasági terület. Meg nem valósult fejlesztés, a tényleges területhasználatnak megfelelő besorolás, a terület gázellátás szempontjából nem releváns.

- Általános mezőgazdasági területből különleges, beépítésre nem szánt idegenforgalmi (kápolna) terület. A terület gázellátását igény esetén külön célvezetékkel vagy tartályos gázzal javasolt biztosítani.
- Különleges állattartó területből különleges mezőgazdasági üzemi területbe való minősítés. Elnevezés miatti változás, gázellátás szempontjából nem releváns.
- Általános mezőgazdasági területből, különleges, beépítésre szánt mezőgazdasági üzemi terület bővítése. A meglévő telep gázellátásával együtt vizsgálandó és javasolt tartályos gázellátás.
- Vízgazdálkodási területből különleges, beépítésre szánt vízmű területbe való minősítés. Jogszabály változás miatt, tényleges változtatás nem történik. A terület gázellátás szempontjából nem releváns.
- Gazdasági erdőterületből általános mezőgazdasági területbe történő visszaminősítés. A terület gázellátás szempontjából nem releváns.
- Általános mezőgazdasági területből erdőterületbe történő átsorolás. A terület gázellátás szempontjából nem releváns.
- Általános mezőgazdasági területből természetközeli területbe történő átsorolás. A területfelhasználás változás gázellátás szempontjából nem releváns.
- Általános mezőgazdasági területből vízgazdálkodási területbe történő átsorolás. A terület gázellátás szempontjából nem releváns.
- Ipari (mezőgazdasághoz köthető) gazdasági területből, gazdasági erdőterületbe történő átsorolás. A terület gázellátás szempontjából nem releváns.

- **Hírközlés**

Telefonellátás:

a./ Helyközi hálózat:

A településen és közigazgatási területén helyközi kábel található. Rézkábelen él Mezőhék távbeszélő központja Öcsöd felől.

A jelenlegi hálózat bővítése a település fejlesztés után szükséges. Optikai megtáplálás kiépítése javasolt a Martfű – Kunszentmárton optikai kábelről.

b./ Helyi hálózat :

A helyi hálózat központja a Polgármesteri Hivatal ingatlanán található a Felszabadulás u. 1. szám alatt. A helyi hálózat földkábel vezetékes és légekábel vezetékes vegyes rendszerű,. A telefonközpont a helyi igényeket kielégíti és nem bővíthető. A hálózat jelenlegi tulajdonosa a Magyar Telekom Nyrt.

A tervezett területbővítésekhez a telefonközponttól vagy a nagyelosztótól új kábel és elosztóhálózat kiépítése szükséges. A jelentkező új igényeket a bővített hálózatról a jelenlegi központból ki lehet elégíteni.

c./ Kábel nélküli telefonellátás:

A település közigazgatási területén belül adótorony nem található.

Magyar Telekom Nyrt adótornya Martfűn található legközelebb. Az adótoronyról a jelentkező kábel nélküli telefonigények kielégíthetők. A belterületől távol eső igényeket szintén ezen a rendszeren keresztül lehet majd kielégíteni.

A jelentkező kábel nélküli telefonigények kielégíthetők.

d./ Mikrohullámú rendszer:

A településen mikrohullámú rendszer következtében az építési szabályozását megkövetelő védősáv nem található.

Kábeltelevízió és Internet ellátás:

A településen vezetékes rendszerű kábeltévé ellátás nem üzemel.

a./ Helyközi hálózat:

A település külterületén az Opticon kábele halad Kétpó irányából Mesterszállás településre.

b./ Helyi hálózat :

Nem épült ki.

Védőtávolság:

Telefonkábel kábeltelevízió léggábelről	0,5 m
Telefonkábel minden más létesítménytől általánosan	1,50 m

Az elektronikus hírközlési építmények vonatkozásában a 2003. évi C. törvény 94.§. (1) alapján: „a településtervezésénél, rendezésénél utak és közművek építésénél, korszerűsítésénél, egyéb építmények és más létesítmények megvalósításánál, felújításánál – a külön jogszabályban meghatározott módon – biztosítani kell az elektronikus hírközlési építmények elhelyezésének lehetőségét.”

A postai létesítmények vonatkozásában pedig a 2003. évi CI. törvény 40.§. (1) alapján: „a településtervezésénél, rendezésénél utak és közművek építésénél, korszerűsítésénél, egyéb építmények és más létesítmények megvalósításánál, felújításánál – a külön jogszabályban meghatározott módon – biztosítani kell a postai létesítmények elhelyezésének lehetőségét.

Tervezett fejlesztések:

Belterületen:

- Falusias lakóterületből, kereskedelmi, szolgáltató, gazdasági területbe történő átminősítés. A terület hírközlési ellátása a meglévő hálózatról, annak továbbépítésével megoldható.
- Gazdasági erdőterületből, általános mezőgazdasági területbe történő átminősítés. A terület hírközlés szempontjából nem releváns.
- Vízgazdálkodási területből különleges, beépítésre szánt vízmű területbe való minősítés. Jogszabály változás miatt, tényleges változtatás nem történik. A terület hírközlési ellátása biztosított.

Külterületen:

- Gazdasági erdőterületből, különleges, beépítésre szánt mezőgazdasági üzemi terület. Meglévő telephely bővítés, a terület hírközlési szempontból ellátott.
- Általános mezőgazdasági területből gazdasági erdőterület kijelölés. A terület hírközlés szempontjából nem releváns.
- Ipari (mezőgazdasághoz köthető gazdasági) területből, különleges, beépítésre szánt mezőgazdasági üzemi terület. Jogszabályváltozás miatti átsorolás. A területen új fejlesztés nem történik, így hírközlés szempontjából nem releváns.
- Különleges területből, lovaspálya, általános mezőgazdasági terület. A terület hírközlés szempontjából nem releváns.
- Különleges területből, strand terület, általános mezőgazdasági terület. Meg nem valósult fejlesztés, a tényleges területhasználatnak megfelelő besorolás, a terület hírközlés szempontjából nem releváns.
- Falusias lakóterületből általános mezőgazdasági terület. Meg nem valósult fejlesztés, a tényleges területhasználatnak megfelelő besorolás, a terület hírközlés szempontjából nem releváns.
- Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági területből, általános mezőgazdasági terület. Meg nem valósult fejlesztés, a tényleges területhasználatnak megfelelő besorolás, a terület hírközlés szempontjából nem releváns.
- Általános mezőgazdasági területből különleges, beépítésre nem szánt idegenforgalmi (kápolna) terület. Igény esetén a terület hírközlési ellátása biztosítható.
- Különleges állattartó területből különleges mezőgazdasági üzemi területbe való minősítés. Elnevezés miatti változás, hírközlés szempontjából nem releváns.
- Általános mezőgazdasági területből, különleges, beépítésre szánt mezőgazdasági üzemi terület bővítése. A terület hírközlés szempontjából ellátott.

- Vízgazdálkodási területből különleges, beépítésre szánt vízmű területbe való minősítés. Jogszabály változás miatt, tényleges változtatás nem történik. A terület hírközlési ellátás szempontjából nem releváns.
- Gazdasági erdőterületből általános mezőgazdasági területbe történő visszaminősítés. A terület hírközlés szempontjából nem releváns.
- Általános mezőgazdasági területből erdőterületbe történő átsorolás. A terület hírközlés szempontjából nem releváns.
- Általános mezőgazdasági területből természetközeli területbe történő átsorolás. A területfelhasználás változás hírközlés szempontjából nem releváns.
- Általános mezőgazdasági területből vízgazdálkodási területbe történő átsorolás. A terület hírközlés szempontjából nem releváns.
- Ipari (mezőgazdasághoz köthető) gazdasági területből, gazdasági erdőterületbe történő átsorolás. A terület hírközlés szempontjából nem releváns.

A fejlesztési elképzelések nagy része a meglévő, hírközlési szempontból ellátott terület fejlesztését jelenti, mely a meglévő hálózatról megoldható.

A településközpont fejlesztése során javasolt ingyenes (free wifi) internet hozzáférés biztosítása a közterületen és a közintézményekben.

7. Környezetvédelem

- Talajvédelem

Meghatározó fő talajtípus a réti csernozjom, mélyben sós réti csernozjom, szolonyeces réti talaj. Jellemző fizikai talajféleség az agyagos vályog, vályog, a réti talajoknál meghatározó az agyag.

- Felszíni és felszín alatti víz

Belterületi vízellátás

Mezőhék község vízellátást a Bácsvíz zRt. biztosítja. **A települési ivóvízhálózatban szolgáltatott víz helyi vízműből származik.**

Az ivóvíz minőség javítás érdekében Mezőhék Község Önkormányzata részt vesz az **Észak-Alföldi Ivóvízminőség-javító Program**ban és tagja a program önkormányzati társulásának. A programon belül megvalósult egy új kút létesítése, a csővezeték cseréje és a belterületi elosztóhálózat rekonstrukciója.

Szennyvízelhelyezés és tisztítás

Megépített csatorna hossza: 3,9 km, a csatornahálózat műszaki állapota megfelelő, így felújítást és korszerűsítést a közeli időben nem igényel.

Települési szennyvíztisztító telep a külterületen található, a tisztított szennyvíz befogadója: 079 hrsz.-ú csatorna.

Külterületi vízrendezés, vízhasznosítás

A település belvízrendszer vonatkozásában a 63. Mesterszállás-Bartapasztai belvízrendszerhez tartozik.

Harangzugi I. főcsatorna, mint a település egyik felszíni csatornája, amely a külterületek csapadékvíz befogadója.

A település külterületétől Ny-ra húzódik a Nagykunsági öntöző főcsatorna, mely az öntözővíz ellátása terén kiemelt jelentőséggel bír. Ezen belül jelentős a NK-XI, NK-XII-es öntözőfűrt csatorna megléte.

27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról jogszabály szerint: **Mezőhék az érzékeny felszín alatti vízminőség védelmi területen lévő települések közé tartozik.**

A kockázatos anyagok elhelyezése, felszín alatti vízbe történő közvetlen vagy közvetett bevezetése engedély köteles tevékenység, mely csak az illetékes környezetvédelmi felügyelőség által kiadott engedély, illetve a felügyelőség szakhatósági állásfoglalásával más hatóság által kiadott engedély alapján történhet.

Fontos talaj és a felszín- és felszín alatti vizek védelmével kapcsolatos hatályos jogszabályok betartása ill. betartatása!

Élővíz folyásba, kutakba, csapadék csatornába hulladékot és szennyvizet bevezetni tilos!

- Levegőtisztaság védelem

Mezőhéken a **közlekedésből** származó légszennyezés a kis forgalom miatt nem számottevő. A mezőgazdasági járművek mozgása tavasztól ősziig jellemző. **Tömegközlekedési eszköz** a távolsági busz.

A település **belterületén** lévő utak legalább **75%-a szilárd burkolatú**, amely összesen kb 2,1 km-t burkolt utat jelen, a burkolat nélküli földút 0,7 km. **Külterületen** kevés a szilárd burkolattal ellátott utak száma.

A település részben rendelkezik kiépített gázvezetékekkel. Ennek okán a háztartási tüzelésből származó füstgázok a téli időszakban szennyezik a levegőt. A **lakossági fűtésből** eredő légszennyezés csökkenne, ha több lakos csatlakozna rá a gázvezetésekre. Problémát okoz, hogy a településen több ingatlan tulajdonos áll vissza a szén és fatüzelés használatára, tekintettel arra, hogy a gáz és villanyáram ára lényegesen megemelkedett.

A légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről szóló 4/2002. (X.7.) KvVM rendelet 1. számú rendelete alapján a légszennyezettség tekintetében **Mezőhék** az alábbi kategóriába tartozik:

Zónacsoport a szennyező anyagok szerint						
	Kén-dioxid	Nitrogén-dioxid	Szén-monoxid	PM ₁₀	Benzol	
10. Az ország többi területe,	F	F	F	E	F	PM ₁₀ benz(a)-pirén (BaP)
	Talajközeli ózon	PM ₁₀ Arzén (As)	PM ₁₀ Kadmium (Cd)	PM ₁₀ Nikkel (Ni)	PM ₁₀ Ólom (Pb)	
	O-I	F	F	F	F	D

A levegőtisztaság-védelmi szempontból meg kell említeni azokat a mezőgazdasági telepeket ill. vállalkozásokat, amelyek por emissziót (gabona szárítók), ill. bűzhatást (intenzív állattartás) okoztak ill. okoznak.

A települési környezetvédelmi rendelet szabályozza a belterületi állattartást építési övezetenként, meghatározva a létszámkorlátokat és a védőtávolságokat.

A levegő védelmével kapcsolatos jogszabályok előírásait be kell tartani ill. tartatni!

-Zaj- és rezgésterhelés

Települési zajforrások:

- Közlekedés,
- Ipar,
- Kereskedelem,
- Szórakozás,
- Építkezés,
- Háztartási tevékenység.

A település területét részben a Tiszaföldvár-Mezőtúri, másrészt a Martfű-Öcsödi **közlekedési** utak érintik.

Az **állattartás zajkibocsátása** a belterületre vonatkozóan nem jelentős. A belterületi állattartás szabályozása önkormányzati hatáskörbe tartozik. A belterületi állattartó telepek megfelelő elhelyezésével és tervezésével általában sikerül a zajhatásokat a szükséges határértékeken belül tartani

A zaj- és rezgés védelemmel kapcsolatos jogszabályok előírásait be kell tartani ill. tartatni!

- Sugárzás - védelem

Mezőhék község villamosenergia ellátását az E.ON Tiszántúli Áramhálózati ZRt. biztosítja.

A légkörben található sugárzó anyagok terjedésének mérésére épült ki hazánkban az országos sugárzásfigyelő rendszer, melynek legfontosabb eleme a több mint 130 mérőállomásból álló

hálózat. Ezek a műszerek folyamatosan mérik a szabadtéri sugárzás, az óránkénti dózis, azaz a dózisteljesítmény értékét. A dózisteljesítmény mértékegysége a nanosievert/óra (nSv/h). A természetes háttérsugárzás mértéke Magyarországon 50 - 180 nSv/óra körül ingadozik. A mérőállomásokról beérkező jeleket folyamatosan figyelik. **A figyelmeztető szint 250 nSv/óra.** Ez a szint a valós veszélyt jelentő szint töredéke, nem jelenti azt, hogy az állomás közelében lévő veszélyben lennének, csak a szakembereket figyelmezteti a kivizsgálás megkezdésére. A 250 nSv/óra alatti háttérsugárzás természetes és semmiféle veszélyt nem jelent.

Mezőhéken nincs háttérsugárzást mérő berendezés, a legközelebbi Kisújszálláson és Szolnokon található.

- Hulladék kezelés

A hulladékgazdálkodás körébe tartozik a települési szilárd kommunális hulladék és a kommunális szennyvíz gyűjtése és elhelyezése.

A kommunális hulladékok gyűjtését és szállítását a Inno -Szolnok Nonprofit KFT végzi. A hulladékok gyűjtése 60, 80 és 120 l-es hulladékgyűjtő edényzetben ill. 1100 l-es konténerben történik, elszállításuk heti rendszerességgel valósul meg. A szelektív hulladékgyűjtést a lakosságnak kiosztott sárga (papír és műanyag frakció), barna (zöld hulladék) és szürke (fém hulladék) zsákok begyűjtésével és elszállításával végzik. A gyűjtőjárat az év elején megadott időpontokban, utcánkénti bontásban a lakosság által kihelyezett hulladékot tartalmazó zsákok elszállításával, és a szelektált frakciók feldolgozásával valósítja meg a hulladékgazdálkodási törvényben a szelektív hulladékgyűjtésre vonatkozó előírásokat.

A egy gyűjtősziget került elhelyezésre a főbb csomóponton, ahol a boltok és egyéb intézmények látogatottsága jelentős mértékű.

A szigetekken lévő edényzeteket havi rendszerességgel üríti, illetve a telítődésnek megfelelően.

A gyűjtő konténerek űrtartalma 1.100 literes. A pontos elhelyezkedésüket a Kö jelű helyszínrajz szemlélteti.

Mezőhék község rekultivált hulladéklerakója a 0356/10 hrsz.-ú területen helyezkedik el. A lerakó 2014-ben került rekultiválásra, a KEOP-7.2.3.0-2008-0036 számú „A Szelevényi és az egykori Hunyadfalva-Kötelki hulladékgazdálkodási rendszerhez tartozó települések szilárdhulladék-lerakóinak térségi szintű rekultivációs programja” című pályázat keretén belül. A rekultivált állapotot a lenti fotók is szemléltetik, a pontos helye a helyszínrajzon található. Jelenleg a lerakó utógondozása történik az önkormányzat által.

Az **építési-bontási hulladékot**, a lakosság az építkezésnél használja fel.

A termelésből származó **veszélyes hulladékok** kezeléséről és ártalmatlanításáról a termelő köteles gondoskodni.

A helyi jogalkotásnál a közösségi hulladékgazdálkodási politikának a magyar jogi szabályozásba beépült alapelveit kell követni, melyek a következők:

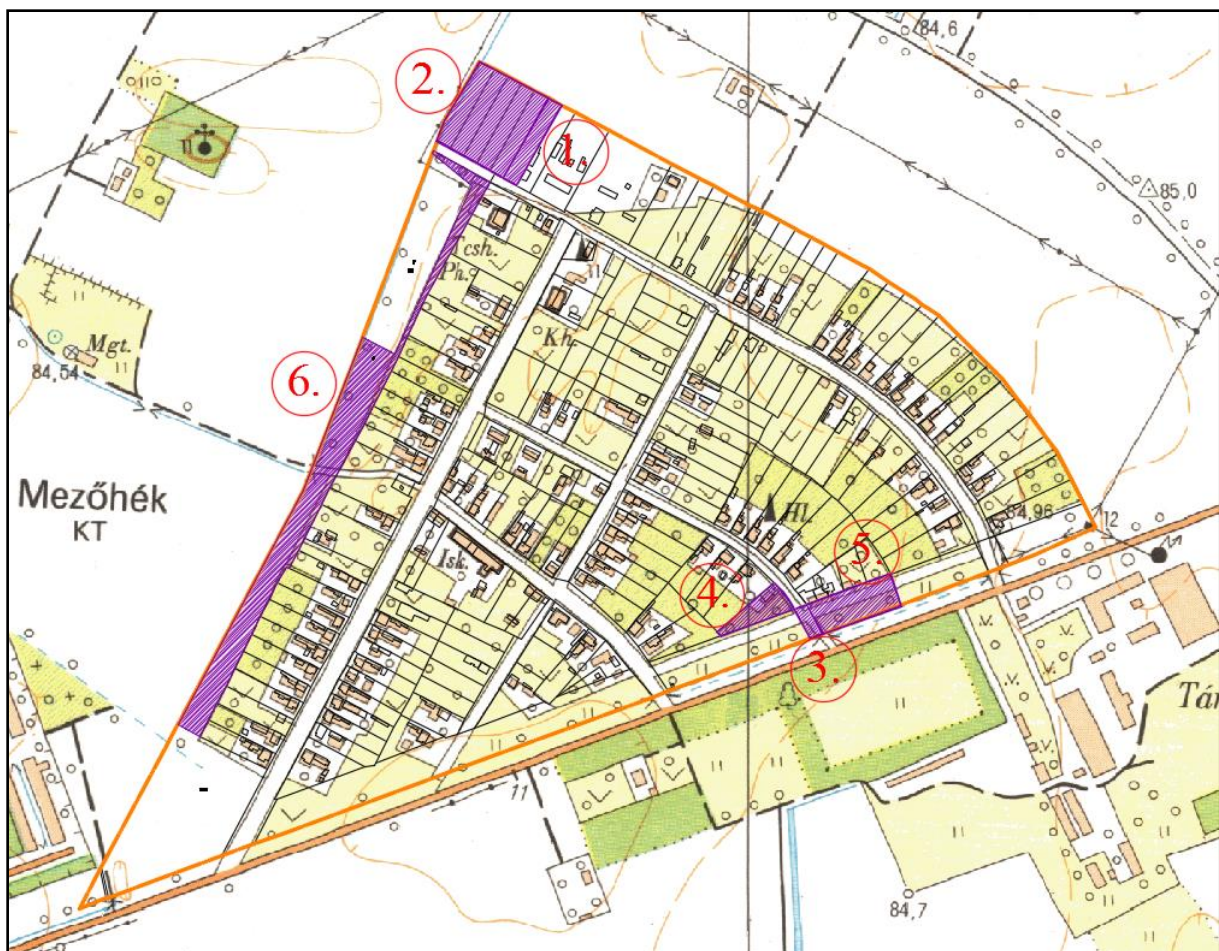
- megelőzés elve,
- elővigyázatosság elve,
- megosztott felelősség elve,
- szennyező fizet elve,
- közelség elve,

valamint a közösségi környezetvédelmi szabályozásának megfelelően harmonizált hazai jogszabályok követelményeit szükséges figyelembe venni.

A hulladékokkal és a hulladékgazdálkodással összefüggő törvények és a hozzá kapcsolódó rendeletek betartása ill. betartatása fontos feladat!

Fejlesztésekre vonatkozó környezetvédelmi javaslatok

BELTERÜLET

Fejlesztések

1. Tervezett lakóút (Lf-Köu)
2. Gazdasági területfejlesztés (Lf-Gksz)
3. Lakóutca kikötése
4. Tervezett faluház
5. Tervezett termelői piac (Gksz területen belül)
6. Mezőgazdasági területre történő visszaminősítés (Eg - Má)

A következőkben a fenti fejlesztési célokra vonatkozó környezetvédelmi elvárások kerülnek bemutatásra a hasonló funkciójú területek összevonásával.

1. Tervezett lakóút (Lf-Köu)

3. Lakóutca kikötése

Hulladékgazdálkodás

- A fejlesztési területen a rendszeres kommunális hulladékszállítás lehetőségének biztosítása.

Levegőtisztaság-védelem

- A lakóingatlanok használata során a téli fűtési időszakban a tüzelésből ill. nyáron a szabadtéri főzésekből keletkezhetnek légszennyező anyagok. Ezek időszakos jellegűek és kis mértékűek.

Vízminőség-védelem, vízgazdálkodás

- A fejlesztési terület ivóvízzel való ellátásának lehetőségét biztosítani kell. A megfelelő nyomású ivóvíz ill. tűzvíz biztosítása, ha kell a gerincvezeték átépítésével.
- A szennyvíz kibocsátással kapcsolatban a „220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet a felszíni vizek minősége védelmének szabályairól” című jogszabályban leírtak a betartandók.
- A 219/2004. (VII.21.) Korm. rendelet a felszín alatti vizek védelméről szóló jogszabályban foglaltak betartása.

Természetvédelem

A fejlesztési terület környezete nem áll védelem alatt.

2. Gazdasági területfejlesztés (Lf-Gksz)

5. Tervezett termelői piac (Gksz területen belül)

Hulladékgazdálkodás

- A fejlesztési területen a rendszeres kommunális hulladékszállítás lehetőségének biztosítása.
- A keletkező veszélyes hulladékok szakszerű gyűjtéséről és elszállításáról a vállalkozóknak ill. a gazdasági társaságoknak, szolgáltatóknak saját maguknak kell gondoskodni.
- A hulladékok gyűjtése és ideiglenes tárolása csak megfelelő műszaki védelemmel ellátott padozaton és feliratozott (a hulladék neve, EWC kódja) tároló edényzetben történhet.

Levegőtisztaság-védelem

- A gazdasági tevékenységek során jellegükből adódóan keletkezhetnek légszennyező anyagok, ezért az üzemeltetés során a vonatkozó jogszabályok szemelőt tartása a javasolt.

Vízminőség-védelem, vízgazdálkodás

- A fejlesztési terület ivóvízzel való ellátásának lehetőségét biztosítani kell. A megfelelő nyomású ivóvíz ill. tűzvíz biztosítása, ha kell a gerincvezeték átépítésével.
- A szennyvízelvezetés lehetőségét biztosítani kell, ill. ha szükséges szennyvíz előtisztítók beépítésére kötelezni kell a gazdasági társaságokat, szolgáltatókat.

- A szennyvíz kibocsátással kapcsolatban a „220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet a felszíni vizek minősége védelmének szabályairól” című jogszabályban leírtak a betartandók.
- A 219/2004. (VII.21.) Korm. rendelet a felszín alatti vizek védelméről szóló jogszabályban foglaltak betartása.

Természetvédelem

- A fejlesztési terület környezete nem áll védelem alatt.

Megújuló energiaforrások alkalmazása, környezettudatos energiagazdálkodás, egyedi közműpótlók

- Napkollektorok beépítésével csökkenthető az energiafelhasználás.
- Az épületek építéskor az aktuális energia tanúsítványi értéket biztosítani kell, amely által az energia felhasználás csökkenthető.
- Az épületek fűtésénél mérlegelni kell a megújuló alternatív energiaforrások alkalmazásának lehetőségét a talajhő vagy a termálvíz fűtésre történő alkalmazását, amellyel csökkenthető az energiafelhasználás is egyben.
- Egyedi közműpótló lehet az ivó v. ipari víz biztosítását szolgáló helyi fűrt kút által a rétegvizekből történő vízkivétel. A megfelelő minőség biztosítható egyedi víztisztítók alkalmazásával.
- A szennyvízkezelésre is van már lehetőség egyedi kis szennyvíztisztító berendezések által.
- BAT alkalmazása.

4. Tervezett faluház

Hulladékgazdálkodás

- A fejlesztési területen a rendszeres kommunális hulladékszállítás lehetőségének biztosítása.

Levegőtisztaság-védelem

- A lakóingatlanok használata során a téli fűtési időszakban a tüzelésből ill. nyáron a szabadtéri főzésekből keletkezhetnek légszennyező anyagok. Ezek időszakos jellegűek és kis mértékűek.

Vízminőség-védelem, vízgazdálkodás

- A fejlesztési terület ivóvízzel való ellátásának lehetőségét biztosítani kell. A megfelelő nyomású ivóvíz ill. tűzvíz biztosítása, ha kell a gerincvezeték átépítésével.
- A szennyvíz kibocsátással kapcsolatban a „220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet a felszíni vizek minősége védelmének szabályairól” című jogszabályban leírtak a betartandók.
- A 219/2004. (VII.21.) Korm. rendelet a felszín alatti vizek védelméről szóló jogszabályban foglaltak betartása.

Természetvédelem

A fejlesztési terület környezete nem áll védelem alatt.

Megújuló energiaforrások alkalmazása, környezettudatos energiagazdálkodás, egyedi közműpótlók

- Napkollektorok beépítésével csökkenthető az energiafelhasználás.

6. Mezőgazdasági területre történő visszaminősítés (Eg - Má)

A területi átsorolások miatt a környezetvédelmi előírások változása nem releváns a vizsgált területeken.

KÜLTERÜLET

Fejlesztések

Területfelhasználási változások történnek a következő területeken:

1. Gazdasági erdőterület - Különleges beépítésre szánt terület, mezőgazdasági üzemi
2. Általános mezőgazdasági terület - Gazdasági erdőterület
3. Ipari (mezőgazdasághoz köthető) gazdasági terület - Különleges beépítésre szánt terület, mezőgazdasági üzemi
4. Különleges terület, lovaspálya - Általános mezőgazdasági terület
5. Különleges terület, strand - Általános mezőgazdasági terület
6. Falusias lakóterület - Általános mezőgazdasági terület
7. Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület - Általános mezőgazdasági terület
8. Általános mezőgazdasági terület - Különleges beépítésre nem szánt terület, idegenforgalmi célú
9. Különleges terület, állattartó telep - Különleges beépítésre szánt terület, mezőgazdasági üzemi
10. Általános mezőgazdasági terület - Különleges beépítésre szánt terület, mezőgazdasági üzemi
11. Vízgazdálkodási terület - Különleges, vízmű
12. Általános mezőgazdasági terület - Gazdasági erdőterület
13. Általános mezőgazdasági terület - Természetközeli terület
14. Általános mezőgazdasági terület - Vízgazdálkodási terület
15. Ipari (mezőgazdasághoz köthető) gazdasági terület - Gazdasági erdőterület

A területi átsorolások miatt a környezetvédelmi előírások változása nem releváns a vizsgált területeken.

8. Védőterületek és védőtávolságok

A vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellétesítmények védelméről szóló **123/1997. (VII. 18.)** Korm. rendelet előírásai szerint a vízkivételi létesítményeknél védőidomot, védőterületet és védősávot kell kijelölni, a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályai szerint. Ezen felül a termelő- és a tartalékkút folyamatos állagmegóvásáról és a környezetük rendezettségéről, tisztaságáról gondoskodni kell. A belső védőterületen csak olyan tevékenység végezhető, mely a kitermelés előtt, vagy a kitermelés alatt álló víz minőségét, mennyiségét, valamint a vízkitermelés folyamatát nem veszélyezteti. A meglévő létesítmények üzemeltetésénél, valamint az újak létesítésénél ügyelni kell arra, hogy szennyező anyag ne kerülhessen a védőterületre, illetve a kutak vizébe. A védősáv határa a földbe fektetett vízvezetékek esetében a terepszintig, alattuk 1,0 m mélységig terjed, a vezetékek mellett ugyanakkor mindkét oldalon 2-2 m-es szélességgel veendő figyelembe.

A *"vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról"* szóló **72/1996. (V.22.)** Korm. rendelet 24. § (1) bekezdés c) pontja szerinti, az 500 m³/év kitermelt vízmennyiséget meg nem haladó, kizárólag házi vízigény kielégítésére szolgáló, sekély (a maximális talpmélység 25 m) mélységű kutak önkormányzati engedélyezési hatáskörbe tartoznak. (Létesítés, használatba vétel, megszüntetés, eltömedékelés, stb.) Ezek engedélyezésénél figyelembe kell venni az alapvető vízbázis védelmi követelményeket (palástcementezés). A lakossági fűtő kutakra az előírt 10 m-es védőtávolság megtartása kötelező. A kismélységű kutak különböző létesítményektől, potenciális szennyező forrásoktól való minimális védőtávolságát mindenhol be kell tartani! Környezetvédelmi szempontból különösen nagy figyelmet kell fordítani a kutak helyes kialakítására, a szennyező anyagok bejutásának megakadályozására.

A külterületi tanyák és egyes állattartó telepek vízellátását rendszerint egyedileg, többnyire 10-30 m körüli talpmélységű fűtő kutakból oldják meg a tulajdonosok, de található még néhány ásott kutak is. Ezen vízkivételi művek esetében is elő kell írni a védőterületekre vonatkozó korlátozásokat és tiltásokat, melyeket a **123/1997. (VII. 18.)** Korm. rendelet szabályoz.

A közterületi szennyvízátelők szagmentesítő rendszerrel vannak felszerelve, ezért a védőtávolságuk: 20 m. A települési szennyvíztisztító telep védőtávolsága kb. 250 m.

A szennyvíztisztító telep védőtávolságán belül lakó-, üdülő, kereskedelmi-szolgáltatási célú, ipari gazdasági, településközponti vegyes és különleges övezetbe tartozó építmény nem helyezhető el, élelmiszer és gyógyszer alapanyag nem termelhető és nem állítható elő, élelmiszer és gyógyszer nem gyártható, nem csomagolható, nem raktározható és nem forgalmazható.

A szennyvízgyűjtő hálózatra telepített szagmentesen és zajmentesen kialakított szennyvízátelők műtárgy 20 m-es, a szagtalanító berendezés nélküli műtárgy 150 m-es védőtávolság biztosítását igényli, az OTÉK előírásai szerint (Függelék az Országos Településrendezési és Építési Követelményekhez - Függelék "A").

A **4/1981. (IV.4.)** OVH. rendelkezés idevonatkozó részeit be kell tartani, melyek a következők:

- Az elsőrendű árvízvédelmi töltést, valamint annak védősávjait a töltéslábtól mért 10-10 m szélességben szabadon kell hagyni, építési tilalommal kell védeni.
- A védősávon belül semmilyen új létesítmény nem építhető, a védősávba eső meglévő épületek nem bővíthetők.
- Az árvízvédelmi fővédvonal mentén, a hullámtéren a lábvonaltól számított 60 m-en, a

mentett oldalon pedig 110 m-en belül anyagödröt nyitni nem szabad, csak a vízügyi hatóság külön engedélyével, amennyiben a talajmechanikai, illetve szivárgási viszonyok a vizsgálatok eredményei alapján nem veszélyeztetik az árvízbiztonságot.

A tervezett fejlesztések megvalósításakor szigorúan figyelembe kell venni a **4/1981 (IV. 4.)** OVH számú rendelkezés (Országos Vízgazdálkodási Szabályzat) árvízvédelmi fővédvonalakra vonatkozó előírásait, valamint annak 123. §. (2) bekezdésében foglalt, az árvízvédelmi fővédvonalakra vonatkozó védősávokat az alábbiak szerint:

Telekkialakítás, közterület rendezés és közműépítés csak a tervben rögzített töltésnyomvonal figyelembevételével történhet. Csatlakozó telkek közművek tervezésekor **46/1999.** Korm. rendelet (III.18.) előírásai betartandók. Minden egyéb, a vízgazdálkodást érintő tervezésnél a Vízgazdálkodásról szóló **1995. évi LVII.** Törvényt kell figyelembe venni.

A mértékadó árvízszint vonatkozásában a **74/2014. (XII.23.)** BM rendelet előírásait kell figyelembe venni.

Bármely, a Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság kezelésében lévő csatornát érintő beavatkozás esetén az Igazgatóság vagyongazdálkodási hozzájárulását meg kell kérni.

A nagyvízi medrek, a parti sávok és vízjárta, valamint a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatára és hasznosítására vonatkozóan 21/2006. (I.31.) Korm. rendelet előírásait be kell tartani.

A KÖTIVIZIG kezelésű területeken csak az Igazgatóság vagyongazdálkodási hozzájárulása mellett végezhető bármilyen, az eredeti állapotot megváltoztató beavatkozás.

A területek beépítési előírásainak összhangban kell lenni a bel- és külterületi vízrendezési művek kiépítésével és üzemeltetési engedélyével.

A **120/1999.** (VIII.6.) Kormányrendelet Árvízvédelmi töltések fejezetének, 7. §. (1) pontja kimondja, hogy a „fenntartási feladatok ellátása és az árvízvédelmi töltés védelme érdekében a töltésen, valamint a töltésláb vonalától, annak mindkét oldalán számított 10-10 méteres védősávon (töltésmenti sávon) belül nem szabad olyan tevékenységet végezni, amely a talaj szerkezetét, szilárdságát, összetételét megbontaná, illetve hátrányosan megváltoztatná, annak elszennyeződését eredményezné.”

A **30/2008.** (XII.31.) KvVM rendeletben foglaltakat figyelembe kell venni.

A **147/2010.** (IV.29.) Kormányrendeletben foglaltakat kérjük megfelelően alkalmazni.

A **83/2014.** (III.14.) Kormányrendelet 2. §. (3) pontjában foglaltak szerint:

A parti sáv szélessége:

a./ a Duna, a Tisza, a Dráva, a Körösök és a Bodrog mindkét partján a partvonalától számított 10 méterig,

b./ az a.) pontban nem említett egyéb kizárólagos állami tulajdonú vízfolyások, tavak, tározók és holtágak mentén a partvonalától számított 6 méterig,

c) az a) és b) pontba nem tartozó vizek és közcélú vízellátási rendszerek partvonalától számított 3 méterig terjed.

Az Országos Vízügyi övezetre vonatkozó korlátozásokat, illetve előírásokat be kell tartani.

Minden egyéb, a vízgazdálkodást érintő fejlesztésnél, beavatkozásnál, tervezésnél a Vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. Törvényt kell figyelembe venni.

Közművezetékek védőtávolságai:

Mezőhék község kül- és belterületén elhelyezkedő villamos művek biztonsági övezete:

- 200kV-ig külterületen 13m
- 22 kV-os szabadvezeték külterületen 5m
- 22 kV-os szabadvezeték belterületen 2,5m
- 22/0,4 kV-os transzformátor állomás külterületen 5m
- 22/0,4 kV-os transzformátor állomás belterületen 5m
- 0,4 kV-os csupasz szabadvezeték kül- és belterületen 1m
- 0,4 kV-os szigetelt szabadvezeték kül- és belterületen 0,5m
- 0,4 kV-os földkábel kül- és belterületen 1m

Védőtávolságok:

Telefon földkábel kábeltelevízió földkábeltől 0,5m
Telefon földkábel minden más létesítménytől általánosan 1,5 méter

Gázvezetékek védőtávolságai:

- Középnomású vezeték (3 bar) lakóépülettől 4,0m
- Emelt kisnyomású (0,1 bar) lakóépülettől 3,0 m
- Középnomású vezeték (3 bar) szennyvíz vezetéktől 1,0m
- Középnomású vezeték (3 bar) vízvezetéktől 0,7m
- Középnomású vezeték (3 bar) üreges földalatti műtárgytól 2,0m
- Középnomású vezeték (3 bar) telefon földkábeltől 0,5m
- Középnomású vezeték (3 bar) elektromos földkábeltől 0,5m

9. Korlátozások

Mezőhék területén országos védettségű természeti terület, valamint Natura 2000 kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület nincs.

A közigazgatási területen az országos ökológiai hálózat, ökológiai folyosó övezete érinti, valamint az ex – lege védett Kunhalmok területe, melyek területe a TSZ– 1 jelű tervlapon ábrázolásra került.

Mezőhék külterületén a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság által közölt adatok alapján (2020.szeptember 18.) azalábbi helyrajzi számokon lévő földrészletek természeti területek:

- ~ 0319 Nagykunsági főcsatorna mellett a kengyeli határnál lévő legelő,
- ~ 068, 069 Héki erdő (kocsányos-cseres tölgyerdő)
- ~ 0149, 0154 VI-15 mellékcsatorna víztároló, halastó

Kulturális örökség szempontjából a település igazgatási területén 4 db régészeti lelőhely található, melyből 3 db ex – lege védett kunhalm.

Fentieket a TSZ-1 jelű tervlap tartalmazza.

Az egyéb védőtávolságok, belterületen a közművezetékek védőtávolságai feltüntetésre kerültek.

Meglévő országos mellékút tengelyétől számított 50-50 méteren belül korlátozás jelenik meg

Meglévő és tervezett országos természeti értékek (régészeti lelőhelyek, természet védelemmel érintett területek, kunhalmok,) törvényerejű védettségénél fogva országos rendelkezés hatálya alá esnek.

Mezőhék településképeinek védelméről szóló 12/2017. (XII.29.) önkormányzati rendelet művi értékeket és természeti értékeket is helyi védelem alá helyezett, mely értékekkel kapcsolatos előírásokat fenti rendelet tartalmaz.

Az újonnan kialakításra kerülő és beépítésre szánt területeken az építéshez, üzemeltetéshez szükséges közműveket a meglévők bővítésével és fejlesztésével kell megoldani.